

Tisdagen den 20 september

Kl. 13.00–16.01  
18.00–18.18

---

**§ 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande**

*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2016/17:1 med förslag till statens budget för 2017, finansplan och skattefrågor.

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Sverige har stora utmaningar, men mycket går i rätt riktning. Nyföretagandet ökar, restaurangbranschen växer, takten i bostadsbyggandet är den högsta sedan miljonprogrammets dagar och de utländska investeringarna i Sverige blir allt större. Det är helt enkelt många som tror på Sverige, och det finns anledning till det.

Vår tillväxt är högre än i de flesta jämförbara länder i år, och vi ser en stabil tillväxttakt under de kommande åren. Det stora budgetunderskott som regeringen ärvde är i det närmaste uträdat, trots de ökade kostnaderna för migrationen. Vi har en tydlig bana mot balans och överskott, och statskulden som andel av bnp minskar. Utvecklingen i vår omvärld är osäker, inte minst på grund av brexit, men svensk ekonomi är på rätt kurs och utvecklingen stabil.

Vilka är då de svenska framgångsfaktorerna? Något som skiljer Sverige från många andra länder är det höga arbetskraftsdeltagandet – att många är med ute på arbetsmarknaden. Om man lyssnar på delar av den ekonomiska debatten skulle man kunna tro att detta beror på att Sverige har alldeles särdeles låga skatter, men vi vet alla att det inte är så. Snarare verkar det bero på allt som skatterna finansierar: välfärdstjänster som gör det tryggt att sätta barn till världen, förskolor och fritidshem men också omsorgen om våra anhöriga och en bra sjukvård. Allt detta gör det möjligt att kombinera familj med arbetsliv och att orka fortsätta att arbeta genom livet, för ingenstans i EU går man i pension så sent som i Sverige. Det är bra, för den svenska modellen bygger på att alla som kan arbeta ska arbeta.

En annan framgångsfaktor är att vi har en stabil privat konsumtion, som kommer av att vi länge har haft goda reallöneökningar – löneökningar för breda löntagargrupper, inte bara för dem med höga inkomster utan för väldigt många. Vi har inte låga löner i Sverige. Vi har en stabil tillväxt i stället.

Allt fler internationella bedömare och ekonomer pekar på just detta, att jämlikhet och ett sammanhållet samhälle inte alls står i motsats till ekonomisk utveckling utan att verkligheten tvärtom visar att det stärker tillväxt och nyskapande. Vi kan se att investeringarna i vårt land utvecklas starkt.

Vi har ett konkurrenskraftigt företagsklimat med välutbildade och ambitiösa löntagare och företagare. Det gör det attraktivt att investera i vårt land.

Detta är framgångsfaktorer som går hand i hand med omställningen till en grön ekonomi. Den är viktig, inte bara för att vi självfallet ska ta ansvar för framtida generationer utan också för att vi ska ta ansvar för Sveriges konkurrenskraft. Vi stärker därför stödet till lokal klimatomställning, vi justerar skatter för att minska resursslöseri och främja återanvändande, vi annullerar utsläppsätter och vi utökar klimatbiståndet för att stödja andra länder i att minska sina utsläpp.

Vi kommer inte att sitta med armarna i kors och peka finger åt resten av världen – att de ska göra sin hemläxa. Vi ska också göra vår hemläxa när det gäller klimatomställningen. Med inte minst det historiska Parisavtalet som grund kommer vi att gå före. Vi ska ta vårt ansvar för klimatutmaningen, och vi ska befästa det svenska ledarskapet. Det är inte bara rätt och riktigt att göra på det sättet, utan det skapar också nya gröna jobb och exportmöjligheter för svenska företag.

Mycket av det jag har pratat om kan sammanfattas i begreppet den svenska modellen: framåtanda, modernitet och utvecklingsoptimism som kommer ur känslan av trygghet. Med denna modell som grund och med väldigt tydliga politiska prioriteringar kan vi nu börja se resultatet av regeringens arbete.

Sedan regeringen tillträdde har sysselsättningen ökat med 120 000 personer, långtidsarbetslösheten för vuxna har minskat tydligt, ungdomsarbetslösheten är på den lägsta nivån sedan 2003 och sysselsättningsgraden i Sverige är den högsta som någonsin har uppmätts i ett EU-land. Detta, herr talman, är vad regeringen vill bygga vidare på.

Herr talman! Regeringen tar ansvar för Sverige, också genom att hålla hårt i plånboken.

För det första tar vi ansvar för de offentliga finanserna genom en stram och väl avvägd politik. Jämfört med prognoserna i våras stärks det finansiella sparandet väsentligt. De budgetunderskott vi ärvde är på väg mot balans och överskott, och statsskulden minskar.

Vi ser att förtroendet för de svenska offentliga finanserna är mycket högt på den internationella arenan. Detta gör att statsfinanserna kan förstärkas i en takt som värnar den samhällsekonomiska balansen, men inte genom en politik som skadar utvecklingen genom att tusentals människor skulle behöva sägas upp i skolan, vården och omsorgen och heller inte genom att den dyra och ineffektiva skattesänkarpolitiken från den förra regeringen återupprepas. Den här regeringen tar ansvar för statsfinanserna.

För det andra har vi tagit ansvar för svensk flyktingpolitik. När det visade sig att den tidigare migrationspolitiken inte var avpassad för den situation som rådde ändrade vi på den. Sverige fortsätter självfallet att ta emot och bevilja människor uppehållstillstånd, men vi tar nu ett ansvar som är mer proportionellt i jämförelse med andra EU-länder. Med denna ändrade politik kan vi i årets budgetproposition skriva ned prognosen för migrationsutgifterna med 100 miljarder kronor de kommande åren. Den ändrade politiken ger också bättre möjligheter för en fungerande integration.

För det tredje tar regeringen ansvar för kostnadsutvecklingen inom en rad områden. Det gäller för socialförsäkringar och andra ersättningar. Det gäller för sjuktalet, där vi nu ser att utvecklingen bromsar in.

Vi bedömer att överenskommelsen med arbetsmarknadens parter, som regeringen har uppmuntrat till, kommer att kunna ge ytterligare resultat vad gäller sjukförsäkringen. Det gäller också kostnaden för ensamkommande barn och ungdomar, där vi nu äntligen skapar kostnadskontroll och minskar ersättningarna för de dyra boendeformer som hittills använts alltför vanemässigt. Men det gäller även för de stora skatteundantag och subventioner som avvecklats eller minskats för att de helt enkelt inte gav alla de jobb som utlovats.

För det fjärde tar regeringen ansvar genom att intensifiera arbetet mot skattefusk, för skattefusk och aggressiv skatteplanering kostar enorma summor varje år. Arbetet med att genomföra regeringens tiopunktsprogram mot skattefusk fortsätter. I budgeten föreslår vi därutöver ökade resurser till Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten för att jobba mot fusk. Vi gör också om reglerna så att arbetsgivare ska redovisa inkomst månadsvis för varje arbetstagare. Det ökar skatteintäkterna med runt 2 miljarder kronor, minst, men det är också en möjlighet för seriösa företag att få bättre konkurrensmöjligheter och inte behöva bli utkonkurrerade av oseriösa företag.

Vi kommer att fortsätta arbetet. Vi kommer att fortsätta att hålla hårt i plånboken. Vi kommer att fortsätta att hålla ögonen på både utgifter och skattesubventioner. Vi kommer aldrig att acceptera fusk eller bedrägerier. Det är så man åstadkommer långsiktiga, stabila och hållbara statsfinanser. Det är så vi skapar förutsättningar för ett modernt samhällsbygge.

(Applåder)

Herr talman! Sverige står inför stora utmaningar. Alldeles för många människor är fortfarande arbetslösa i vårt land. Alltför många barn når inte målen i skolan. För många äldre känner inte trygghet i vardagen. Samtidigt ska våra nyanlända snabbt i arbete, så att de också får bidra till samhällsbygget. Det är utmaningar som regeringen tar sig an med full kraft.

Men den första och största utmaningen är att hålla ihop vårt land. För att lyckas med det måste vi upprätthålla en hög sysselsättning där människor också kan leva på sin lön. Det är också så att allt annat som vi vill åstadkomma tillsammans bygger just på att alla som kan arbeta också är med och bidrar med sitt arbete till samhällsbygget och till att finansiera välfärden. Här behöver vi se till att ytterligare pressa tillbaka arbetslösheten och hålla uppe sysselsättningen.

Det som behövs då är ytterligare språkkunskaper, yrkeskunskaper och erfarenhet. Därför skjuter regeringen till ytterligare resurser till Kunskapslyftet genom att fördubbla antalet yrkesvuxplatser, till förstärkt svenskundervisning, till en ny permanent lärlingsutbildning för vuxna, till snabbspår inom ett tjugotal yrken, till moderna beredskapsjobb inom staten och till bättre extrajobb för den som är långtidsarbetslös.

Sverige ska konkurrera med kunskap och kompetens och inte med låga löner. Generella lönesänkningar håller inte uppe en efterfrågan som gör att företagen kan nyanställa. Generella skattesubventioner har vi provat. Det har stått skattebetalarna mycket dyrt, men det har varit bevisat odugligt för att få upp sysselsättningen. I stället behöver vi rikta satsningar så att varje individ får just det stöd som den behöver för att få ett jobb.

Den andra stora utmaning som vi står inför är välfärden. Här ser vi att antalet anställda i förhållande till befolkningen minskade under de borgerliga åren. Många människor känner i dag oro. Får mina barn den skolgång och den kunskap som de behöver? Får mina föräldrar den omsorg som de förtjänar? Får jag själv den vård som krävs den dag jag blir sjuk? Och hur går det för hembygden, på den ort där jag har mina rötter?

Regeringen tar ansvar för välfärden. Vi är i en situation där verksamheter, kommuner och landsting redan var svårt ansträngda. När befolkningen nu växer är det särskilt viktigt att vi säkrar och stärker de verksamheterna. Det handlar till exempel om att våra skolelever ska få en bättre undervisning och inte en sämre när nya elever kommer till skolan. Därför genomför regeringen en historisk satsning på välfärden genom att skjuta till 10 miljarder kronor per år till skolan, förskolan, sjukvården och äldreomsorgen. Det är den enskilt största förstärkningen av statsbidragen till kommunerna någonsin. Tillsammans med tidigare satsningar som har gjorts motsvarar detta över 30 000 anställda i våra välfärdsverksamheter.

Jag är förstås beredd på att detta kan bli en stridsfråga. Är det så att man ser bristerna? Ser man människors oro och otrygghet? Ser man personalen, som så uppenbart behöver fler kollegor? Ser man de stadsdelar, bygder och regioner som alltför länge negligerats eller halkat efter?

Ser man detta, eller föredrar man att återgå till en politik där skattesänkningar och skattesubventioner var universalmedlet som skulle lösa allt, där utförsäljningar av hyresrätter var viktigare än att bygga nya, där privatiseringar av gemensamma tillgångar var viktigare än att stärka och staga upp de verksamheter som ska lösa de uppgifter som vi rimligen löser bäst tillsammans?

Här har regeringspartierna och Vänsterpartiet en samsyn. Den här budgeten är resultatet av vårt samarbete.

Anledningen till att vi gör de här prioriteringarna är bland annat att det är mer anständigt att ta ansvar för varandra genom en väl fungerande välfärd än att lämna varandra vind för våg när vi behöver varandra som mest. Men det handlar också om att det är mer effektivt att tillgodose grundläggande behov om vi gör det tillsammans och för alla. I grunden handlar det ju om vår arbetsmarknad, om vårt näringsliv och om vår styrka i den globala konkurrensen, för allt detta är beroende av att välfärden levererar och utvecklas.

Det är så den svenska modellen är uppbyggd. Den har levererat inte bara ett jämlikt samhälle utan också en mycket hög levnadsstandard. Det är därför som vi jobbar för att utveckla den svenska modellen – inte avveckla den.

(Applåder)

Anf. 2 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Bokstavligen i förbigående inleder finansministern med att säga att Sverige har någon utmaning – punkt. Därefter säger hon att många tror på Sverige, att alla siffror pekar åt rätt håll – fanns det ett enda problem är man på väg att lösa det just nu, och för övrigt skapade Alliansen problem när Alliansen bekämpade den största finanskris som vi har haft sedan 30-talet. Det är en hård sammanfattning.

Vad du inte säger är nästan mer talande än det du säger. Du nämner inte utanförskapet. Du nämner inte bidragsberoendet. Du nämner inte de klyftor som växer mellan dem som jobbar och dem som inte får jobba. Du nämner knappt att vi har ett integrationsproblem i Sverige.

Varför har ni så otroligt svårt att se de problem som i stort sett alla svenska familjer pratar om i dag?

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag är väldigt glad att det nu finns en lite bredare samsyn i Sverige om att det är problem med stora klyftor. När vi tog upp det i valrörelsen var det inte riktigt så det lät från Moderaterna. Det tycker jag är ett välkommet steg framåt från Moderaterna och Ulf Kristersson.

Problemet är att den politik som Ulf Kristersson bedrev när han satt i regeringen ökade klyftorna genom att man valde att lägga pengar på att sänka skatten – mest för dem som tjänade mest.

Den här regeringen har lagt om politiken och brutit mot skattesänkar- och nedskärningspolitiken. I stället ser vi till att investera i det som bygger hela vårt samhälle starkare. En viktig del är just att utjämna klyftorna. Där är välfärdsmiljarderna oerhört centrala för att bryta segregationen.

Mycket av de pengarna kommer att gå till skolan. Utöver det har regeringen satsat 10 miljarder i riktad stöd till skolan för att alla barn ska få en riktigt bra skolgång. Det, Ulf Kristersson, är politik som kan bryta klyftor och minska segregationen.

Därutöver ser vi till att jobba med att fler människor ska komma in på arbetsmarknaden. Vi har tydliga förslag i den här budgeten, med bland annat moderna beredskapsjobb i staten. Vi utvecklar de extra tjänsterna i välfärden, där många nyanlända kan få en möjlighet. Vi ser också till att jobba mer med människor som står långt från arbetsmarknaden.

Sist men inte minst är det viktigt – när vi ser att det finns 350 000 arbetslösa och 100 000 lediga jobb – att se till att matcha dem tillsammans. Det är också en politik som minskar segregationen och bryter utanförskapet, när man till exempel får en undersköterskeutbildning och kan få sitt första jobb. Det är vad den här politiken leder till.

(Applåder)

Anf. 4 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! De stora klyftorna i vårt land är mellan dem som jobbar och dem som inte jobbar. De långvariga och långsiktiga klyftorna är mellan de familjer där någon går till jobbet och där ingen går till jobbet. De stora skillnaderna mellan barn i vårt land är mellan de barn som har föräldrar som har jobb och inkomst och dem som inte har det.

Ändå ser ni på när utanförskapet växer. Nästa år är det 915 000 personer i era motsvarande kalkyler. Ni ser att det växer. Ni pratar inte om integrationen. Ni pratar inte om problemen att komma in på arbetsmarknaden. Ni pratar om den sorts bekymmer som visserligen finns på den svenska arbetsmarknaden men som inte hjälper de människor som i dag permanent parkeras bredvid.

Varför lägger ni så lite möda på det som är de riktigt stora problemen i den svenska politiken?

(Applåder)

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----  
*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Ulf Kristersson kanske skulle lyssna lite bättre. Det var just det som jag tog upp – det faktum att om vi ska kunna hålla samman Sverige måste vi också få fler människor i arbete. Jag delar helt uppfattningen att den stora klyftan går mellan dem som har ett arbete och dem som inte har ett arbete.

Därför är ett tydligt fokus från den här regeringens sida att få upp sysselsättningen och få ned arbetslösheten. Det är en politik som har verkat. Vi har högre sysselsättningsgrad än någonsin. Vi har den högsta sysselsättningsgrad som har uppmätts av Eurostat i något EU-land. Vi har en sjunkande arbetslöshet, och vi har den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år.

Det innebär inte att vi är nöjda, utan vi kommer att fortsätta att arbeta med den här politiken. Men den var uppenbarligen mer framgångsrik än den politik som fördes när Ulf Kristersson satt i regeringen.

(Applåder)

Anf. 6 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! I en rapport från EU-kommissionen framgår det att Sverige år 2048 kommer att ha näst sämst pensioner i hela EU. Människor kommer att ha mindre än hälften av den totala slutlönen, eventuell tjänstepension medräknad.

Det kan tyckas ganska långt fram i tiden, men det ligger i någon mening i sakens natur när man talar om just pensioner. Jag som företrädare för en socialkonservativ ekonomisk politik föredrar en långsiktig tidshorisont snarare än att förhålla mig enbart till nästa mandatperiod.

800 000 äldre svenskar är i dag på ett eller annat sätt beroende av garantipension. En kvarts miljon gamla svenskar lever under EU:s fattigdomsgräns. Det är ovärdigt Sverige, herr talman.

Min fråga är mycket enkel: Varför gör regeringen inga som helst satsningar för att stärka garantipensionen?

(Applåder)

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Den här regeringen har gjort mycket för att trygga de äldres vardag. Förutom att vi har satsat på en tryggare äldreomsorg kommer de 10 välfärdsmiljarderna naturligtvis också att betyda mycket för att våra äldre ska kunna känna sig trygga i äldreomsorgen.

Vi har höjt bostadstilläggen för pensionärer. Vi har också avskaffat den orättvisa pensionärsskatten för de pensionärer som har lägst pension. Det var ett löfte som även Sverigedemokraterna gav i valrörelsen. Men när de fick möjlighet att rösta här i kammaren för sänkt pensionärsskatt hade de ändrat sig och röstade nej till det. Det är bara ytterligare ett exempel på Sverigedemokraternas flexibla inställning till sina vallöften och andra löften som de har gett.

Ett annat exempel gäller vinster i skolan. Sverigedemokraterna sa till sina väljare att de inte ville ha vinst i skolan. Men efter att Oscar Sjöstedt hade blivit uppvaktad av näringslivet och fått komma in i finrummet och frotera sig med näringslivetablissemangen spelade det inte längre någon roll vad han hade lovat väljarna. Nej, då var det viktigare att vara kompis

med näringslivet och att stå upp för de löften som man hade gett till sina väljare.

Detta ser vi också när det gäller offentlig upphandling. Även där blir Oscar Sjöstedt uppvaktad av näringslivet och då spelar det ingen roll vad han har stått i riksdagens kammare och sagt. Nej, då är det viktigare att vara kompis med näringslivet och få komma in i finrummet än att stå upp för svenska löntagares rättigheter att ha rimliga löner och svenska företags möjligheter att konkurrera. Då vill Oscar Sjöstedt att vi i stället ska använda skattepengar till att konkurrera ut svenska företag och konkurrera ned lönerna för våra svenska löntagare. Så mycket är löf-  
tena från Sverigedemokraterna värda.

(Applåder)

Anf. 8 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Vi hamnar lite vid sidan av där, men jag ska leda oss tillbaka på rätt spår.

Det är inte riktigt på det sättet att det är kommunerna som betalar ut pensioner i det här landet. Vi har ett ålderspensionssystem och en stat som gör detta.

En ogift garantipensionär har i dag 7 952 kronor i månaden i pension. Jag vill höja det med åtminstone 10 procent, det vill säga nästan 800 kronor i månaden. Egentligen hade det behövts ännu större höjningar, men med tanke på att vi har en regering som har fört en ansvarslös ekonomisk politik har vi ett mycket begränsat budgetutrymme. Inom loppet av maximalt fyra år, det vill säga allra senast till 2020, är det min ambition att helt utradera den orättfärdiga skatteflyktan mellan pensionär och löntagare som regeringen alltså inte har mäktat med trots att finansministern påstår det.

Jag vill ändå ställa en fråga. Vill finansministern sluta upp bakom den ambitionen, eller ska man som vanligt skjuta frågan framåt på obestämd tid?

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Den här regeringen har gjort mycket för våra pensionärer, och det fortsätter vi att göra. Vi kan dock konstatera att Sverigedemokraterna, som lovade att sänka pensionärsskatten, sedan valde att trycka på nejknappen när de fick möjlighet att rösta för det förslaget.

Här är det något som är tydligt med Sverigedemokraterna, nämligen att det finns en sak som går före allt annat. Här spelar det ingen roll vad de har lovat i riksdagens kammare och vad de har lovat sina väljare, utan det viktigaste av allt är att få vara en del av etablissemangen. De vill kunna frotera sig med näringslivet.

Jag umgås också med näringslivet och träffar näringslivets organisationer. Men jag sviker inte mina väljare eller svenska löntagare och svenska företag för att få frotera mig med näringslivet i finrummen. Där finns en tydlig skiljelinje mellan oss.

(Applåder)

Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det är här och nu som vi behöver handfasta lösningar på ett antal samhällsproblem som inte kan vänta. Ska det bli någonting här

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----  
*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

och nu bygger det på att de som i dag sitter i regeringen faktiskt levererar. Det är så den svenska politiken är uppbyggd och fungerar.

Mot bakgrund av det blir jag bekymrad när jag ser att finansministern och regeringen passivt önskar vad nästa regering ska göra i stället för att leverera konkret politik här och nu. Jag har några exempel på det, herr talman.

När polisen går på knäna och vi behöver fler poliser i såväl norra Sveriges inland, där det kan dröja timmar innan polisen kommer, som i storstädernas förorter kallar regeringen till presskonferens och säger att den ska satsa på polisen. Men när man granskar siffrorna ser man att det inte är här och nu – när regeringen kan bestämma – som pengarna kommer utan det är under nästa mandatperiod, efter nästa val, som någon annan ska satsa.

Det är samma sak när regeringen presenterar ett historiskt miljöpaket. 75 procent av det som regeringen lovar ska i själva verket levereras av nästa regering. Samma mönster är det på infrastruktursidan.

Missförstå mig inte, herr talman! Centerpartiet, som har ambitionen att ingå i nästa regering, kommer att leverera satsningar på polisen, på infrastrukturen och på miljön. Men om vi vill ha någonting här och nu måste finansministern ta sitt ansvar.

Magdalena Andersson, jag undrar varför du inte ser till att påverka politiken nu, medan du har chansen?

(Applåder)

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Poliser behöver utbildas. Det står inte ett stort gäng poliser och väntar på att bli anställda den 1 januari 2017. Därför behöver vi öka medlen till polisen stegvis, och det är precis det som regeringen gör. För nästa år har polisen begärt ungefär 800 miljoner kronor. Nu ökar vi anslagen med 100 miljoner kronor. Men därutöver gör polisen stora överskott i år, som man kommer att kunna ha med sig in i nästa år. Nästa år får polisen alltså i princip samma medel som man har begärt. Det beror, som sagt, på att det tar tid att utbilda poliser.

Sedan är det självklart så att vi vill göra mer här och nu. Vi gör mycket. Vi har ökat miljöbudgeten med 73 procent jämfört med hur det var på Alliansens tid. Det är omfattande ökning. Vi tillför välfärden 10 miljarder. Vi värnar välfärden och ser till att vi har bra verksamheter. Men vi kan inte göra allt på en gång. Det är för att vi värnar om de offentliga finanserna och tar ansvar. Det är en stor skillnad från hur det var när Emil Källströms parti satt i regeringen, då vi såg ökande underskott varje år. I stället kan vi se att den här regeringen tar tag i de offentliga finanserna och bedriver en ansvarsfull ekonomisk politik. Då kan man inte heller göra allting på en gång.

(Applåder)

Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag tror att grundproblemet är att vi har en regering som inte kan prioritera, en regering som duttar ut småsatsningar på allting. Men det blir ingenting av någonting.

Det är glädjande att finansministern här i riksdagens kammare erkänner att hon tillför en åttondel av de pengar som polisen själv behöver i nya



anslag för det kommande året. Om vi dessutom ser de ökade kostnaderna och de ökade hyrorna för många av de fastigheter som polisen betalar innebär det att det blir mindre resurser.

Samma sak gäller infrastruktur och miljö. Det är självklart så att det går att satsa och få utväxling för mer än de småslantar som regeringen tillför de närmaste två åren då man faktiskt har chansen att göra skillnad.

Vi kommer tillsammans med den övriga Alliansen att leverera satsningar på polis, infrastruktur, miljö och mycket annat efter nästa val. Men det är beklagligt att finansministern inte tar chansen att göra skillnad nu medan hon har möjlighet.

(Applåder)

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag kan gratulera Ulf Kristersson till att han inte längre behöver komma överens med Emil Källström om en oppositionsbudget, för det låter inte som att det skulle bli alldeles enkelt att få ihop siffrorna. Det var det nu inte när man satt i regeringsställning heller, och det förklarar väl varför underskotten ökade varje år. Den här regeringen tar däremot ansvar för statsfinanserna – men ser också till att prioritera så att vi kan göra viktiga satsningar.

Vad gäller polisen och fastigheterna har man ju ständigt en PLO som bland annat tar in ökade löne- och hyreskostnader. Man kommer under nästa år att ha ungefär 700 miljoner mer – 100 miljoner plus 600 miljoner – att röra sig med än i år, tack vare att man får ta med sig sitt överskott.

Det blir ingenting, säger Emil Källström. Nja, det faktum att 30 000 fler människor kommer att kunna arbeta i välfärden på grund av regeringens politik tror jag kommer att märkas, inte bara bland dessa 30 000 utan även bland alla våra barn, äldre och sjuka som tar del av välfärden i vårt land. Det tror jag kommer att vara till stor glädje.

(Applåder)

Anf. 14 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Regeringen skjuter integrationsproblemen på framtiden. Det saknas idéer för hur det bidragsberoende som nu växer fram ska brytas, och regeringen konstaterar själv att dess egen politik inte håller måttet. I går kunde vi höra att det av de utlovade 32 000 traineejobben blivit ett hundratal. Vi kunde höra att för de 25 000 utlovade extratjänsterna är ambitionen nu bara är en tiondel. Det är uppenbart att arbetsgivarna inte vill ha regeringens konstruerade jobb. Arbetsgivarna vill i stället ha riktiga jobb, som bryter bidragsberoende.

Magdalena Andersson presenterar nu ofinansierade bidragshöjningar. Det är ofinansierade bidragshöjningar som gör Sverige svagare och som samtidigt kombineras med att vanligt folk får höjd skatt. Magdalena Andersson höjer skatten så att 150 000 svenskar numera – i regeringens ögon – betraktas som höginkomsttagare och ska betala statlig skatt, där man alltså får behålla mindre än hälften av den sista intjänade hundralappen. Vi pratar om barnmorskor, poliser och ingenjörer som nu i Magdalena Anderssons ögon är höginkomsttagare.

Samtidigt ser regeringen till att bankdirektören inte får högre marginalskatt. I stället riktar den med klinisk precision skattehöjningar mot

breda grupper i vårt samhälle där många jobbar i välfärdens kärna. Magdalena Andersson! Hur rättvist är det att barnmorskan får högre marginalskatt när bankdirektören inte får det?

(Applåder)

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är helt korrekt som Mats Persson säger; traineejobben har inte blivit lika många som vi i valrörelsen trodde att de skulle bli. Det beror bland annat på att ungdomsarbetslösheten har överraskat på uppåtsidan – den har sjunkit mycket snabbare än vi förutsåg i valrörelsen. Vi har nu den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år. Traineejobben riktar sig framför allt till ungdomar som har en gymnasieutbildning, och många av dem har jobb. Därför är efterfrågan på traineejobb inte lika stor som vi befarade i valrörelsen, och därför breddar vi nu de grupper som kommer att kunna få traineejobb.

Vi höjer skatten även för bankdirektörer genom att vi avtrappar jobbskatteavdraget. Är man bankdirektör och tjänar riktigt mycket har man inte längre något jobbskatteavdrag. Mats Persson säger att vi höjer skatten, och då har jag en fråga till Mats Persson. Kommer Mats Persson att betala högre, samma eller lägre skatt på samma inkomst i januari 2017 jämfört med i december 2016? Han kommer nämligen att ha samma inkomst.

Anf. 16 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Det är uppenbart att regeringen och Magdalena Andersson inte vill se verkligheten som den är. Varje dag är det 90 000 ungdomar mellan 16 och 25 år som varken går till arbetet eller studerar. De gör ingenting. De lever i ett bidragsberoende och är över huvud taget inte aktiva på arbetsmarknaden. Bland nyanlända som kom till Sverige för några år sedan är bidragsberoendet monumentalt – 40 procent av dem som kommer från länder utanför Europa är arbetslösa, och många av dem lever på försörjningsstöd och socialbidrag. Bidragsberoendet är jättestort.

Regeringens lösning på detta är konstruerade jobb som inte löser några problem alls, och denna politik ska vanligt folk betala. Denna politik ska barnmorskor, poliser och ingenjörer betala med de skattehöjningar som nu sker. Det är 150 000 nya personer som får betala statlig skatt. Varför är detta rättvist?

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Nu kom det inte så mycket om skattehöjningar. Mats Persson svarade inte heller på frågan om han kommer att betala samma, högre eller lägre skatt i januari 2017 jämfört med i december 2016. Det beror ju på att den förändring han utannonserar som en stor skattehöjning faktiskt i verkligheten innebär att han kommer att betala lägre skatt i januari 2017. Han kanske skulle vara lite försiktig med hur han marknadsför olika reformer.

(Applåder)

Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Man kan riktigt höra radioreferaten: ”Det var en påfallande nöjd finansminister i debatten.” Eller kanske är ”sjukt nöjd”, som de

yngre säger nuförtiden, mer rätt i ordens bokstavliga bemärkelse. För nog är det något förvänt med att höra denna nöjdhet samtidigt som vi faktiskt har en situation där tilliten till att det offentliga klarar sina grundläggande uppdrag sviktar.

Vi har en brutal tudelning av arbetsmarknaden och en budget, tom på jobbreformer, som hindrar människor från att komma in i en arbetsgemenskap. Vi har en poliskris, även om statsministern inte vill se det, men rimliga tillskott kommer först om flera år – för civilanställda kan ju anställas redan nu. Det är tomt på strukturreformer för jämlikhet och tillgänglighet som svarar mot behoven i välfärden.

Det är som att regeringen har ett hus med flera hål i taket, och i stället för att fixa hålen plockar den fram en solstol, sätter sig på verandan, ringer sina kompisar och säger: Vad är problemet? Konjunktursolen skiner.

Att inte göra sig bekymmer för morgondagen är ingen bra strategi för en regering. Regeringen tycks vilja bli som fåglarna under himlen som inte skördar och samlar i ladorna. Nu ökar man upplåningen till kostnader för utgiftsreformer, och man sår inte rejält med jobbreformer för att om några år kunna skörda intäkter till välfärden i framtiden. I stället blir det pålagor på att arbeta och anställa. Det blir 40 miljarder i höjda skatter – det mesta på jobben. Politiken äger kanske inte riktigt Salomos prakt.

Jag skulle vilja fråga finansministern om det finns någon som fortfarande tror på regeringens arbetslöshetsmål. Finns det en enda oberoende bedömare som tror att regeringens politik sammantaget bidrar till fler jobb?

(Applåder)

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det var väldigt roligt att höra Jakob Forssmeds fråga, för det var den Erik Ullenhag alltid brukade ställa. Det känns skönt att hans ande svävar över lokalen, och vi skickar en särskild tanke till honom i Amman.

Självklart fortsätter vi att jobba med att laga taket. De delar av regeringen som inte sitter här är just nu uppe och spikar på taket för att se till att laga de hål Jakob Forssmed och hans allianskollegor lämnade efter sig när de försvann från Rosenbad. Den viktigaste takpannan vi har i budgeten är 10 miljarder till kommuner och landsting, för att vi ska kunna värna välfärden och se till att lappa ihop den delen av det trasiga taket.

En annan viktig takpanna är de satsningar vi gör på att fler människor ska komma i arbete. Det handlar om att rikta insatser mot dem som står längre från arbetsmarknaden men också om att förbättra matchningen så att de arbetsgivare som letar arbetskraft men inte hittar rätt kompetens, vilket är en annan trasig takpanna vi tog över, ska kunna göra det. De två sakerna ska kunna lösa sig.

Ytterligare en trasig takpanna som kan bli väldigt oroande nu med klimatförändringarna, som kan ge oss sämre väder, är de underinvesteringar Alliansen lämnade efter sig vad gäller klimatet. Här steppar regeringen upp. Vi tar oss an den klimatutmaningen och ser till att skaffa fler takpannor för att laga också den delen av det trasiga taket. Steg för steg ser vi alltså till att laga det trasiga tak vi tog över för två år sedan.

(Applåder)

Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ska man tolka finansministerns svar som att statsråden Eriksson, Fridolin och Strandhäll inte håller på att laga taket? Mycket tyder på det, men det var bra att vi fick det svart på vitt här i riksdagens kammare, direkt ur finansministerns mun. Några jobbar med att fixa taket; andra sitter här inne och gör inte detta. Jag tror att alla statsråd behöver ägna sig åt de huvuduppgifter som de faktiskt har: bostadskrisen, krisen kring tryggheten och framför allt kring jobben.

En stor förändring på jobbsidan i denna budget är att ni skriver ned prognoserna för era egna reformer. Ni säger: Vi tror inte längre på det här! Vi tror inte på vad statsministern förra året kallade den största jobsatsningen i Sverige på många år. Nu faller det samman. Snabbspåren – som traineejobben och extratjänsterna – tycks ha blivit ett stickspår som också överlastas av den här administrationen.

Vi behöver rejäla reformer som tar ned trösklarna. Fram med de rejäla reformverktygen så att vi klarar att bryta tudelningen på arbetsmarknaden! (Applåder)

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Att traineejobben blir färre på grund av att antalet arbetslösa ungdomar blir lägre tycker jag faktiskt är en bra utveckling. Det är inte särskilt många ungdomar med gymnasieutbildning som inte har ett jobb. Därför blir det heller inte så många traineejobb, som var riktade mot dessa ungdomar.

Det är uppenbart att regeringens politik för fler jobb har effekt. Vi ser en sjunkande arbetslöshet. Vi ser den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år. Vi ser en sjunkande långtidsarbetslöshet bland vuxna, och vi ser den högsta sysselsättningsgraden i EU. Vi ser 120 000 nya jobb som har skapats under två år.

Det är naturligtvis viktigt att regeringen fortsätter detta arbete. Vi är inte nöjda med dagens arbetslöshet eller med den som ligger i prognoserna. Vi kommer att fortsätta att leverera fler jobb och bättre reformer för att fler ska komma i sysselsättning i varenda produkt som jag kommer att lägga fram på den här riksdagens bord. (Applåder)

Anf. 22 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! I november väljer USA en ny president. Aldrig i modern tid har frihandel och öppenhet varit så ifrågasatt i världens största ekonomi som just nu.

USA är inget undantag – listan på ekonomiska och politiska risker i Sveriges omvärld blir bara längre och längre. Europas ekonomiska kris övergår nu i politisk splittring, samtidigt som förhandlingarna om brexit ska starta. I såväl Kina som Ryssland finns minst lika starka skäl att oroa sig över den politiska och militära utvecklingen som över den rent ekonomiska. Allt detta påverkar ett litet land som bygger sitt välstånd på internationell handel och framgångsrika exportföretag.

Men även här hemma kryper olustkänslorna fram. Höga bnp-siffror svärts av brinnande bilar, socialt utanförskap och alltmer uppenbara integrationsproblem. Dåliga skolor, skottlossning och vardagsbrott som inte ens utreds dominerar i dag många svenskars vardagssamtal. Vi har fått

skuggsamhällen, organiserad bolagiserad brottslighet som tar sig in i myndigheter, skattebrott och bidragsfusk i alltmer avancerade former. Många har det bra i Sverige, men allt fler tycker ändå att Sverige utvecklas åt fel håll.

Om inte det politiska samtalet här inne – och ledarskapet! – tar detta på allvar och börjar ägna mer kraft åt de stora frågorna och mindre åt de små kan vi förlora någonting fundamentalt i Sverige: tilliten och respekten för att politiken, trots åsiktsskillnader, faktiskt löser allvarliga problem. Jag är oroad över att legitimiteten i det svenska samhällsbygget tar skada just nu. Den tar generationer att bygga upp igen.

Herr talman! Förutsättningen för att kunna lösa samhällsproblem är att se dem, förstå dem, erkänna dem och peka på möjliga vägar ur dem. Ledarskap är inte att exploatera oro utan att ta oron på allvar och prioritera och fokusera på det som är riktigt viktigt för vårt land. Men då måste man ha en plan, och den här regeringen är planlös. Den förmår inte och den vill inte prioritera och fokusera. Den irrar faktiskt omkring.

Förra veckans regeringsförklaring innehöll 3 795 ord men missade likväl två. Inte en enda gång nämndes utanförskapet, och inte heller ordet integration. Regeringen noterar inte de två mest uppenbara problem som vårt land står inför. Tvärtom förringar och bagatelliserar de dem. När Moderaterna påpekar att motsvarande 1 miljon människor riskerar att få leva på bidrag förklarar regeringen ökningen med att influensa också ingår i statistiken. När vi berättar att 260 000 utrikes födda saknar gymnasieutbildning och att 200 000 av dem är över 35 år gamla – samtidigt som arbetslösheten är skyhögt – medger regeringen motvilligt att några få tusen skulle kunna behöva ett enkelt jobb för att ta sig in, men regeringen har ingen plan ens för detta. Det är inte ledarskap; det är aningslöshet.

I stället var regeringsförklaringen fylld av sönderkompromissad symbolpolitik som undviker alla stora problem: en ny jämställdhetsmyndighet, tvångskvotering i ett par hundra börsbolag och arkitekturpolicy för hållbara stadsmiljöer. Jag ironiserar faktiskt inte. Man kan tycka olika i sak, men detta är fel fokus i svensk politik.

Herr talman! I den här budgeten saknas långsiktiga reformer som kan bygga Sverige starkare. Det saknas reformer som sätter fler i arbete och bryter bidragsberoendet, och det saknas reformer som ser till att andra generationens invandrare får bättre kunskaper i svenska och om Sverige än vad deras föräldrar kunde få. Det saknas reformer som i goda tider bygger upp svensk ekonomi inför nästa kris.

Låt mig peka på tre allvarliga brister i regeringens ekonomiska politik just nu! I år går Sveriges ekonomi in i högkonjunktur, men utvecklingen har inte uppstått i ett vakuum. Det var 90-talets strukturreformer, klok hantering av finanskrisen, ökande sysselsättning och minskat utanförskap som lade grunden för dagens tillväxt.

Men regeringens nuvarande ekonomiska politik är inte hållbar. Om Sverige har negativa räntor och expansiv finanspolitik vid hög tillväxt, och när den konjunkturberoende arbetslösheten är nära noll, vad ska då Finansdepartementet göra när Sverige har låg tillväxt och stigande arbetslöshet? Regeringen för en ekonomisk politik som om vårt land aldrig mer kommer att drabbas av en kris.

Regeringen missköter dessutom de offentliga finanserna. Sju partier kom i juni överens om ett nytt överskottsmål, men regeringen lånar till nya

utgifter och ökar underskottet i svensk ekonomi nästa år. Krona för krona innebär att man tar ansvar för att finansiera sina reformer. Om man vill öka utgifterna på ett område minskar man dem på ett annat. De flesta ekonomer är överens om att det i detta läge är det ansvarsfulla sättet att hantera ekonomin. Moderaterna accepterade inte att regeringen ville överge hela principen om överskott i offentliga finanser. Vi kommer inte heller att tumma på principen att det är i goda tider man rustar sig för dåliga tider. Det är mer arbete – inte mera lån – som hållbart betalar framtidens välfärd.

Herr talman! Det andra felet är att regeringen underskattar de problem Sverige nu står inför. Regeringen är nöjd med sina siffror, men svenska folket är inte lika nöjt med samhällsutvecklingen. Integrationen av flera hundra tusen nyanlända är de kommande årens allra största politiska uppgift. Om inte fler jobbar och både försörjer sig själva och bidrar med skatter urholkas grunden för välfärdslandet Sverige. Vi har hög arbetslöshet bland människor som inte har de färdigheter som nu efterfrågas men som inte heller tillåts börja ett nytt yrkesliv med ett enklare jobb. Regeringen halverar RUT-avdraget och tar med kirurgisk precision ett steg i precis fel riktning.

Många barn får inte se sina föräldrar gå till jobbet i början av dagen och sedan få lön i slutet av månaden. Då går utanförskap i arv. Ännu värre segregation leder till allt större problem i våra skolor, och i var tredje kommun är arbetslösheten bland utrikes födda över 30 procent. Medan risken för socialbidragsberoende är en av hundra bland inrikes födda är den tio av hundra bland utrikes födda. Detta är farligt. Helt vanliga människor, som tidigare trott på ett internationellt, öppet och framgångsrikt Sverige, börjar i stället tro på enkla lösningar. Tar man inte de signalerna på allvar förstår man inte vad som händer just nu i Sverige.

(Applåder)

Inte heller i skolan förstår regeringen vidden av uppgiften. Många skolor är bra, och det går bra för många elever, men för andra går det riktigt dåligt. Var sjunde elev lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet. Av de barn som kommer till Sverige efter skolstart misslyckas fler än hälften.

Forskning lär oss att inga barn far så illa av att lämna nian utan fullständiga betyg som de utsatta barnen – de som hade det svårt redan från början. Mer matte, mer svenska och fler bra lärare är nödvändigt för att vända utvecklingen. Då duger inte hittepåreformer, till exempel att döpa om lediga dagar till läslov.

Regeringen väljer bort kvalitets- och kunskapsreformer och lägger sin kraft på symbolpolitik. Obegripliga procentuella vinsttak kommer att stänga bra friskolor, när Sverige borde höja kvaliteten på alla Sveriges skolor.

Det tredje stora problemet, herr talman, är att regeringen minskar viljan att arbeta. I stället höjer regeringen bidragen och höjer marginalskatten för 1,3 miljoner svenskar. Det är inga höginkomsttagare. Fyra av tio är poliser och barnmorskor. Det är en massa hantverkare och de allra flesta ingenjörerna. Efter tre års skattehöjningar handlar det om nästan 19 000 kronor mindre för en barnfamilj. Om det blir mindre lönsamt att jobba minskar lusten att jobba heltid, att ta mer ansvar eller att utbilda sig en gång till. Det är dålig ekonomisk politik i ett land som konkurrerar just med kompetens.

När den demografiska utvecklingen talar för högre pensionsålder och bättre incitament för äldre att jobba mer bestraffar regeringen dem över 65 med en alldeles speciell löneskatt. Regeringen minskar alltså äldres vilja att jobba när Sverige tvärtom borde ta till vara just deras erfarenhet.

Sverige är ett fantastiskt land, och vi har löst svåra problem förut. Man måste kunna ändra politiken när den inte längre fungerar. I välfärdslandet Sverige förenar vi starka värderingar med pragmatiska lösningar.

Därför ska Sverige bekämpa både bidragsfusk och skattefusk samt värna både arbetsmoral och skattemoral. Nu är arbetsuppgiften att bygga ett starkare Sverige i en mycket orolig omvärld med starkare företag, starkare familjer, starkare offentliga finanser, en starkare rättsstat och ett starkare försvar. I valet om två år prövas vilka som vill ta sig an precis den uppgiften och vilka som bara är nöjda eller hoppas att allt snart blåser över. (Applåder)

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Symbolpolitik, säger Ulf Kristersson. Jag kan nämna två saker som Ulf Kristersson kallar symbolpolitik, nämligen 10 miljarder riktade statsbidrag till skolan – symbolpolitik – och 10 miljarder generella statsbidrag för att värna välfärden – symbolpolitik. För Ulf Kristersson är allt som inte innebär skattesänkningar mest till dem som tjänar mest symbolpolitik. Det handlar bara om hur man definierar saker och ting.

Man måste kunna ändra politiken när den inte längre fungerar, säger Ulf Kristersson. Det är intressant. Vi såg under Ulf Kristerssons tid i regeringen hur antalet marginaliserade områden ökade. Barnfattigdom och föräldrars ekonomiska utsatthet ökade när människor tvingades lämna a-kassan eller blev utförsäkrade av Kristerssons utförsäkringspolitik och i stället tvingades leva på försörjningsstöd.

Storskaliga utförsäljningar av hyresrätter spädde på segregationen. Skolor och vårdcentraler etablerades framför allt i välmående områden. Till detta kom stora ofinansierade skattesänkningar som i huvudsak gick till dem som redan hade det gott ställt. Inget av detta kom av sig självt under era år vid makten, utan det var resultatet av medvetet fattade politiska beslut.

Nu kan vi se problem med växande klyftor. Men det blir svårt. Ulf Kristersson säger också att man måste kunna ändra politiken när den inte längre fungerar. Hur skulle ett sjätte jobbskatteavdrag ge så mycket anorlunda effekt än vad nr 1, 2, 3, 4 och 5 gjorde? På vilket sätt har kartan ritats om så att fler skattesänkningar ska sänka arbetslösheten när de inte gjorde det sist? Hur ska detta öka respekten för lag och ordning när det inte gjorde det sist? Hur ska skattesänkningar öka känslan av samhörighet, gemenskap och att hålla ihop vårt samhälle när de inte gjorde det sist? (Applåder)

Anf. 24 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag säger att ni spretar på alla områden, och ni fokuserar inte på de stora problemen. Man kan värdera problem olika. Väljarna kan säga att ni inte tycker att de problem de beskriver är de stora samhällsproblemen, och därför gör ni andra saker i stället. Sådant handlar politik om. Då kan de rösta bort er och rösta in oss.

För åtta tio år sedan identifierade Moderaterna två problem som vi ansåg vara fundamentala för Sverige. Det ena var att det lönade sig för lite att jobba. Det var för många som tyckte att det inte var värt att jobba lite mer än i dag eftersom marginalskatterna, beskattningen på arbete, var så höga. Ett av Sveriges stora samhällsproblem var att så många inte var beredda att jobba lite extra därför att staten tog pengarna från dem. Därför gjorde vi det mer lönsamt för människor med normala inkomster att jobba. Vi införde jobbskatteavdragen.

Om jobbskatteavdragen varit så dåliga som finansministern säger hade finansministern tagit bort dem. Det finns skäl till att hon inte har gjort det.

Det andra problemet vi identifierade var att alldeles för många människor lever på bidrag. För många människor hamnar i förtidspension fastän de har kapaciteter. Ni slösar bort kapaciteter i Sverige. Vi gjorde något åt det problemet också.

Jag säger inte att vi löste alla problem. Jag säger inte att vi inte gjorde några misstag. Jag säger inte att vi inte ska vara självkritiska. Men jag säger att vi fokuserade på det vi tyckte var det riktigt stora bekymret och föresatte oss att göra något åt den saken.

I dag ser den bilden lite annorlunda ut. Mycket färre människor förtidspensioneras. Det finns helt andra problem. Många människor släpps aldrig in på arbetsmarknaden. Det råder fortfarande en hög beskattning av de låga inkomsterna. Det stora problemet i Sverige är inte högavlönades skatter utan lågavlönades skatter, som tillsammans med bidragsnivåerna gör det mindre lönsamt att jobba än att leva på bidrag. Det är ett av Sveriges riktigt stora problem. Då löser vi det problemet och avstår från många andra saker som är mindre viktiga.

(Applåder)

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det var klargörande, men här finns uppenbarligen en stor skiljelinje. Jag tycker att det är mycket viktigt att vända skolresultaten. Jag tycker att skolan är en mycket prioriterad fråga. Det är därför som vi har satsat 10 miljarder i riktade statsbidrag till skolan.

När Ulf Kristersson nämner vilka problem han ser i Sverige tar han inte upp skolan. De andra sakerna han nämnde satsar regeringen också mycket på i budgeten, men regeringen tycker att också skolan är ett prioriterat område.

För mig är det oerhört viktigt att alla barn som går i svensk skola ska få det stöd de behöver för att klara målen. Det är helt centralt för att bryta segregationen, bryta utanförskapet och se till att varenda unge, oavsett föräldrar, ska kunna växa, utvecklas och nå sin fulla potential. Det är en viktig prioritering, men det tycker inte Ulf Kristersson. Där skiljer vi oss åt.

(Applåder)

Anf. 26 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Kvaliteten i skolan är ohyggligt viktig! Det är alldeles för många skolor i dag – offentliga och privata – som inte levererar den kvalitet som vi måste kräva, både för oss som betalar gemensamt och för de barn som lämnar skolan med bristande kunskaper.



Vad gör ni då? Ni diskuterar om det ska vara 7 eller 8 procents vinsttak i en obegriplig konstruktion. Ni kompenserar Sveriges kommuner med 10 miljarder för att färre jobbar och betalar in skatt till dessa kommuner.

Redan i våras gav vi 8 miljarder extra bara till Sveriges skolor, till mer matte, till fler lärare, till högre lärarlöner, till bättre kontroll, till bättre inspektioner. Släpp inte ut en enda unge ur skolan utan de kunskaper de har rätt att kräva.

Ni fortsätter att syssla med symboler i stället för att bita i problemen, identifiera problemen och sedan lägga fram trovärdiga lösningar.  
(Applåder)

Anf. 27 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! I juni 2013 beslutade kammaren på Moderaternas initiativ om en i min mening fullständigt vansinnig lagstiftning. Man beslutade då att människor som bryter mot svensk lag genom att vistas i landet illegalt ska belönas genom att erbjudas sjukvård och tandvård, subventionerat av ärliga och hederliga skattebetalare.

En del av Myndighetsverige fick därmed som uppgift att leta rätt på dessa individer, som alltså bryter mot lagen genom att vistas här illegalt, medan en annan del av Myndighetsverige agerade i motsatt riktning och underlättade och belönade det beteendet.

Herr talman! Jag har en jätteenkel fråga till Ulf Kristersson: Står Moderaterna bakom detta beslut än i dag, med tanke på de konsekvenser det medförde, eller har man ändrat sig på denna punkt och alltså ångrar detta beslut?

(Applåder)

Anf. 28 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tror inte att Sverigedemokraterna har missat det faktum att det förra hösten hände saker som fick många partier i Sveriges riksdag att lägga om migrationspolitiken – ibland för att det var absolut nödvändigt, ibland för att det fanns betydande brister i den gamla politiken. Det är ingen tvekan om att dessa förändringar har varit viktiga för att det i dag är bättre ordning och reda i svenskt flyktingmottagande.

Det är heller ingen här inne som missar att ni alltid ser de människor som kommer hit som det stora bekymret. Jag delar inte den grundläggande synen på människor som kommer från andra länder.

Det finns fortsatt många fel och brister i svensk migrationspolitik. Vi kommer att ägna många år åt att göra den bättre; det är jag övertygad om. Men i grund och botten ska vi ha respekt för de människor som har haft svåra förutsättningar och som finns i vårt land och inte vill något hellre än att bidra till sitt nya lands framtid.

(Applåder)

Anf. 29 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Ja, det kan vi säkert vara överens om, tror jag.

Men kommer man att driva dessa saker även i kammaren? Vi har ju en ganska intressant parlamentarisk situation just nu.

Låt mig ta ett exempel. För inte så länge sedan gjorde Moderaterna ett i min värld lite pinsamt försök att få det att framstå som att de alltid har förespråkats ett förbud mot det hitresta och organiserade tiggeriet, trots att

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----

*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

man i denna kammare alltid röstat emot sådana förslag och alltid varit emot den linjen.

Kommer man i kammaren att ta några som helst initiativ i den riktningen, eller är allt bara ett spel för galleriet? Är det viktigt att driva förslag även i kammaren, eller räcker det att skriva debattartiklar och vara aktiv på sociala medier och sedan vara nöjd med det? Inte för att det är oviktigt, men är det tillräckligt? Kommer man att ta några initiativ i skarpt läge?

Anf. 30 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Som jag sa har vi lagt om vår migrationspolitik rätt ordentligt, delvis för att det fanns brister i den gamla, delvis för att verkligheten har förändrats på ett fundamentalt sätt.

Jag utesluter inte ytterligare förändringar av många saker, inklusive hur vi på allvar ska se till att den som får ett ja får allra bästa chans att komma in i Sverige och bidra till det gemensamma och att den som får ett nej faktiskt lämnar riket. Det är uppenbart mycket kvar att göra.

Men vår normala tradition är att vi tar vår politik, lägger fram den i formella motioner i Sveriges riksdag och söker stöd för den politiken. Det kommer du att se om bara några veckor när vi lägger fram vår budgetmotion, Oscar Sjöstedt.

Anf. 31 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Regeringen har nu haft två år på sig, och trenden vänder på flera områden. Stora satsningar görs på skola, arbetslösheten sjunker rejält och den största investeringsbudgeten på klimat- och miljöområdet i Sveriges historia ligger i dag framför oss. Regeringen investerar i det hållbara samhällsbygget i stället för i stora skattesänkningar. Vi satsar på ett Sverige som håller ihop.

De förslag som Moderaterna hittills presenterat imponerar inte. När inte fem jobbskatteavdrag gjorde jobbet föreslår man ett sjätte. Hur skulle det skapa de jobb som de första fem inte bidrog till?

Samtidigt har Ulf Kristersson och Moderaterna börjat svänga vad gäller vissa skatter. Under förra mandatperioden ville vi dra tillbaka sänkta arbetsgivaravgifter för unga eftersom det var ett dyrt och dåligt sätt att minska arbetslösheten. Då fick vi massiv kritik av Moderaterna. Nu när vi har genomfört vår politik och ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 13 år har också Moderaterna insett att det var rimligt att revidera deras politik.

Nu har Moderaterna, till skillnad från sina kompisar i Centerpartiet, släppt tanken på att helt återställa reformen. Vem vet, kanske kommer Moderaterna att ändra sig även om andra skatter som de så hårt kritiserar, exempelvis miljö- och klimatskatter.

Det är rimligt att inte bara klaga på vår skattepolitik och våra reformer utan också tala om vilka nedskärningar man själv tänker göra. Vilka nedskärningar i välfärden vill Moderaterna göra denna gång för att kunna sänka skatten? På vilket sätt tror Ulf Kristersson att det gynnar ett hållbart samhällsbygge, såsom satsningar på skolan och klimat- och miljöarbetet? (Applåder)

Anf. 32 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Att säga nej till ett dåligt förslag som regeringen lägger fram i riksdagen, till exempel att bygga ut byggsubventioner med 6 miljarder kronor, är inte detsamma som att göra en nedskärning. Det är att säga nej till en idé som slösar bort pengar och använda de pengarna till något mycket bättre.

I retoriken är det mycket lättare att säga att alla utgifter är goda och att den som säger nej till en utgift vill skära ned på något. Men jag säger: Låt människor behålla pengarna själva, eller samla i ladorna för den händelse att Sverige någon gång igen hamnar i ekonomiska svårigheter. Det är mitt svar.

Att säga nej till dålig politik är inte en nedskärning, utan det är att bespara svenska folket dumheter.

(Applåder)

Man måste vara varsam när man bestämmer sig för vilka skatter man tar ut och vilka skatter man väljer att sänka och höja. Alla skatter får konsekvenser. För min del är jag övertygad om att skatter på arbete är den i särklass sämsta formen av beskattning. Därför är vi varsamma med det och gör allt vi kan för att undvika hög skatt på arbete, då hög skatt innebär att människor i stället lever på bidrag eller i bästa fall jobbar svart. Vi är mindre försiktiga med andra skatter som vi tror har mindre negativa effekter. Här måste man tänka efter ordentligt.

Hade ni på allvar varit så mycket emot jobbskatteavdragen hade ni utan att skämmas tagit bort dem och stått för att ni höjer skatten rejält för alla som jobbar. Men ni tänker uppenbarligen inte heller så. Det är bättre att människor upplever att de får behålla pengarna själva och vara varsam.

Men sedan låtsas ni att alla som tjänar 36 000 kronor i månaden är höginkomsttagare så att ni kan höja skatten för dem. Det får också dåliga konsekvenser.

Till sist: De satsningar ni gör på miljön ligger ju av någon konstig anledning sent, långt efter att denna mandatperiod gått ut.

(Applåder)

Anf. 33 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker också att man ska använda pengar, speciellt skattemedel och statliga medel, på ett bättre sätt. När det kommer till byggandet så ser vi dock att det ökar och är större än det har varit sedan miljonprogramsområdena byggdes. Jag ser fram emot reformer från Moderaterna som kommer att göra samma sak.

När det gäller byggandet kan alla inte få mer skattelättnader och bygga sina egna hus, för så fungerar det inte. Därför behöver det gemensamma gå in.

Jag konstaterar att Moderaterna fortfarande sågar skatteförslagen i budgeten utan att säga vilka satsningar som ska bort.

En annan fråga där Moderaterna inte fokuserar på reformer är jämställdheten. Vi har en feministisk regering, och i denna budget tas ytterligare steg. Bland annat föreslås en jämställdhetsmyndighet, vilket Ulf Kristersson kallar symbolpolitik.

Vad är Moderaternas förslag för ökad jämställdhet? Inte kan väl sänkta skatter vara svaret även där.

(Applåder)

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----  
*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

Anf. 34 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Har man som jag tre döttrar som är 13, 13 och 16 år gamla finns det många jämställdhetsfrågor man bekymrar sig över nästan varje dag. Den enda fråga jag inte bekymrar mig över är: Finns det en myndighet för deras jämställdhet? Det är den enda fråga jag aldrig har ställt mig.

(Applåder)

Detta är symbolpolitik av det sämsta slaget. Det gör ingen 13-årig flicka mindre mobbad på nätet. Det gör ingen 16-årig flicka som spelar fotboll mer sedd jämfört med grabbarna på fotbollsplanen. Det är tramsig symbolpolitik.

Det finns så många riktiga saker att ta tag i. Hur ska fler tjejer skaffa sig de utbildningar som gör att fler tjejer lyckas riktigt bra i det mest avancerade yrkeslivet och landar i ledningsgrupper och styrelser? Hur ska fler kvinnor på allvar kunna konkurrera med män om de allra viktigaste jobben om vi så systematiskt har en arbetsmarknad för kvinnor och en helt annan för män?

Det finns så många riktiga saker att göra. En jämställdhetsmyndighet ingår inte i det.

(Applåder)

Anf. 35 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Tänk om Moderaterna hade ogillat fattigdom i stället för att ogilla att de fattigaste har någon form av rimlig ekonomisk standard. Eller tänk om Moderaterna i stället för att jaga sjuka och arbetslösa hade insett betydelsen av den svenska modellen och sett till att människor som har oturen att bli arbetslösa eller sjuka har det ekonomiskt tryggt och att vi hade ett välfärdssystem som det går att lita på.

Tänk om Moderaterna i stället för att slåss för att de rikaste ska få utöka sina avdrag och få ännu större skattesänkningar hade lagt kraften på att förbättra för ensamstående föräldrar. Tänk om Moderaterna hade föreslagit hembesök hos skatteflyktingarna i stället för hos dem som uppstår försörjningsstöd. Men då hade väl inte Moderaterna varit Moderaterna, eller hur?

Gång på gång lyfter Moderaterna upp de ekonomiskt utsatta och miss-tänkliggör dem. Jag hör ofta moderater tala föraktfullt om bidrag, som egentligen är försäkringar, och att det behövs ett bidragstak. Men jag hör dem aldrig någonsin nämna att det skulle behövas ett avdragstak för de rikaste.

Man talar om att de ekonomiskt utsatta har det alldeles för gott ställt, vilket skulle motverka deras vilja att arbeta, bidra till samhällsbygge och försörja sig själva. Det var väl därför de som lever i relativ fattigdom ökade så kraftigt under den borgerliga regeringen.

Det var väl också därför som Moderaterna prioriterade de redan rika. De avskaffade förmögenhetsskatten. Man betalar lika mycket i fastighetsavgift för en villa i Danderyd med pool som för ett radhus hemma i Sätra i Gävle.

Du talar gärna om att ni vill ompröva er politik, Ulf Kristersson. Ändå lägger du fram förslag om ett sjätte jobbskatteavdrag som ger tio gånger mer i skattesänkning för en som tjänar 100 000 kronor i månaden än för en som tjänar 25 000 kronor. Allting är sig likt.

När kommer omprövningen? Kommer Moderaterna någonsin att lägga fram en budget som minskar de ekonomiska skillnaderna och som ger de ekonomiskt utsatta mer än de rikaste?

(Applåder)

Anf. 36 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Nej, vi kommer inte att enas. Det är alldeles uppenbart. Vi har helt olika inriktning, och vi ser helt olika problem i vårt samhälle. Det tror jag att varken du eller jag lider av, Ulla Andersson.

Jag sa just att vi ska jaga skattefusk och bidragsfusk. Vi ska värna skattemoral och arbetsmoral. Det finns ett samhällskontrakt i Sverige som bygger på att man både ska göra det man förväntas bidra med och ta emot det man behöver. Det är ett ganska känsligt kontrakt. Det bygger på att man både gör sin plikt och kräver sin rätt. Det är alldeles uppenbart att det samhällskontraktet har funnits under lång tid i Sverige.

När vi försöker peka på att det är ett bekymmer om vi har skattenivåer som är så höga att människor inte jobbar säger inte jag att det är ett legitimt skäl för människor att smita från skatt. Det är klart att det inte är. Men det är garanterat ett skäl för människor att inte vilja arbeta extra. Det är garanterat ett skäl för människor att inte skaffa sig en ny utbildning. Det är garanterat ett skäl för att inte ta ett nytt jobb som chef när det betalar så lite mer.

Jag säger att jag har problem med de bidrag som finns därför att de behövs. Om man staplar dem på varandra blir de så höga totalt sett att de kan konkurrera med en arbetsinkomst. Det är ett uppenbart problem. I stort sett alla länder i världen som har prövat den vägen vet att det är ett bekymmer och försöker hantera det utan att ta bort de bidrag som är till för att människor vid speciella tillfällen i livet kan behöva våra gemensamma omsorger.

Om man missköter detta kommer man få ett land där man misstror de människor som då och då behöver vår hjälp. Man kommer att få ett land där människor inte tycker att det är värt att bidra till det gemensamma bästa. Det samhället vill inte jag ha.

(Applåder)

Anf. 37 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Moderaternas paradgren är att misstro dem som är ekonomiskt mest utsatta. Vi rör oss i olika delar av samhället du och jag, Ulf Kristersson. Jag har aldrig mött en människa som inte avser att jobba för att man måste betala skatt. Så kanske det är på Östermalm. Men hemma i Gävle har jag i varje fall inte träffat någon.

Du talar om att ni fokuserade på de riktigt stora problemen. Jag skulle vilja ta ett axplock av vad ni gjorde under er regeringstid. Ni sänkte taket i sjukersättningen. Ni införde en stupstock. Ni skar ned kraftigt på arbetsmarknadsåtgärderna. Ni tog bort avdragsrätten för fackföreningsavgiften. Ni höjde avgiften till a-kassan och gjorde det svårare att kvalificera sig. Ni försämrade deltidsstämplingen. Ni sänkte ersättningen i a-kassan och i fas 3. Samtidigt införde ni skatteavdrag för kypare på festerna i Danderyd och för poolrengöring, och ni avskaffade förmögenhetsskatten. Det kallar jag att bygga ett väldigt skört samhälle, ett samhälle som absolut inte håller ihop.

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----

*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

Hur var det nu, Ulf Kristersson, skulle det komma någon omprövning av er politik, eller ska ni bara traska på i samma gamla vanliga ojämlika fotspar?

(Applåder)

Anf. 38 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag vet inte var du var någonstans på 70- och 80-talen, Ulla Andersson. Ge mig namnet på den ekonom som på fullt allvar menar att det inte har någon betydelse om det finns ekonomiska incitament i arbetslivet och i skattesystemet. De ekonomerna finns över huvud taget inte.

Min andra synpunkt är följande. Jag har jobbat om socialborgarråd i Stockholm. Då sysslade vi med problem som de allra mest utsatta hade, de hemlösa i Stockholm. Vi talar om människor som har permanent socialbidrag.

Det vi gjorde var att på allvar försöka gå till botten med: Har du någon förmåga som vi skulle kunna ta vara på så att du inte lever bara på bidrag? Kan vi hjälpa dig att få den uppgiften så att du åtminstone några timmar om dagen skulle kunna jobba för en lön?

Tror du att det då har betydelse om den lönen försvinner till 100 procent eller om de får behålla den lönen när de jobbar? Har det någon betydelse för de nyanlända som nu försöker jobba under asyltiden? De ska först ta sig genom hela Skatteverket och får sedan upptäcka att varenda krona de tjänar tog Skatteverket tillbaka i form av bestraffning.

(Applåder)

Anf. 39 OSCAR SJÖSTEDT (SD):

Herr talman! Det har väl inte undgått någon väljare att Sverige lider av en historiskt svag minoritetsregering, men det tål trots allt att poängteras. I ett synnerligen cyniskt experiment har de borgerliga partierna släppt fram en socialistisk regering, en regering som stöds av färre än var tredje medborgare. Socialismen, denna destruktiva kraft.

Herr talman! Jag har under de senaste veckorna blivit anklagad för att driva någonting så hemskt som en näringslivsvänlig politik. Jag blir faktiskt väldigt stolt när jag får höra sådana hemska anklagelser. En näringslivsvänlig politik är nämligen det som behövs för att skapa fler jobb så att den arbetslöse kan hamna i arbete och så att den som redan har ett arbete får ett starkare förhandlingsläge gentemot sin arbetsgivare.

Den största och främsta tryggheten för den vanliga hederliga löntagaren återfinns inte i arbetsrätten och inte heller i den lokala fackklubben eller fackförbundet. Den återfinns i vetskapen om att det finns en god tillgång till jobb. Det, herr talman, är hela min bevekelsegrund för att driva en näringslivsvänlig politik.

Den som på allvar vill uppnå full sysselsättning borde förstå att en förutsättning för det är förnuftiga, rimliga och vettiga villkor för näringslivet. Det är ingenting som kan dikteras fram som ett beställningsjobb från regeringschefen till sina departementschefer. Inte heller kan man tvinga fram så kallade traineejobb hur som helst. Av 32 000 utlovade blev det hela 125 stycken. Socialismen kommer aldrig att kunna lösa arbetslösheten, i synnerhet inte så länge man är beroende av det gamla kommunistpartiets stöd.

Herr talman! Vi politiker är ibland lite slarviga när vi pratar om skatter. Vi säger lite allmänt att vi vill höja eller sänka den ena eller den andra skatten. Men när man pratar om skatter finns det åtminstone två beståndsdelar: den faktiska skattesatsen i procent och själva skatteuttaget i kronor och ören.

Det här är faktiskt lite mer intressant än vad det låter. Det är någonting som inte nödvändigtvis korrelerar med varandra på det sätt man kanske instinktivt skulle vilja tro. Det vill säga: Det är faktiskt fullt möjligt att sänka skattesatsen i procent men ändå höja skatteuttaget i kronor. Det gäller för all del också omvänt. Det är fullt möjligt att höja skattesatsen men minska skatteuttaget.

Det förstnämnda borde rimligen vara någonting åtråvärt. Men regeringen har dessvärre lyckats med det omvända. Man har lyckats höja skattesatsen utan att öka skatteuttaget.

Vid regeringens tillträde hade Sverige världens näst högsta marginalskatter. Efter att man höjde inkomstskatten – alltså skatten på arbete – ligger vi nu först i denna mindre smickrande liga. 60 procent marginalskatt är inte rimligt, herr talman.

Nationalekonomerna talar ibland om någonting som de kallar för Lafferkurvan. Den beskriver just sambandet mellan skattesats och skatteuttag. Om man höjer skatten tillräckligt mycket minskar det faktiska skatteuttaget, och man får mindre offentliga resurser till skola, vård och omsorg. Världens högsta marginalskatter på arbete leder till mindre resurser till välfärden. *Nota bene*: Det är inte enbart jag som påstår detta, utan det är en tes som bekräftas av bland andra Finanspolitiska rådet. Men dynamiken i ekonomin är någonting som socialisterna varken kan eller vill förstå.

Herr talman! En av anledningarna till att man misslyckas så katastrofalt med arbetsmarknadspolitiken är att man har misslyckats med utbildningspolitiken. Även här råkar de finurliga nationalekonomerna ha ett begrepp: Den så kallade Beveridgekurvan mäter sambandet mellan å ena sidan arbetslöshet, å andra sidan antalet vakanser. Man skulle instinktivt kunna föreställa sig att om antalet vakanser på arbetsmarknaden ökar borde arbetslösheten minska, men i stället har utvecklingen varit precis tvärtom: Vi har fått fler vakanser *och* högre arbetslöshet.

Det finns en påtaglig missmatchning på arbetsmarknaden. Den börjar redan i skolan, där kvantitet går före kvalitet i alla lägen. Det handlar om fler lärare i stället för duktiga lärare. Det finns också ett osympatiskt drag av förakt inom socialdemokratien för de traditionella hantverksyrkena och de praktiska utbildningarna – sådana yrken där det faktiskt finns ett kompetensbehov. Samtidigt överdriver man betydelsen av högre akademisk skolning.

Till råga på allt lånar regeringen pengar till sina reformer och skuldsätter kommande generationer svenskar mitt i brinnande högkonjunktur. John Maynard Keynes vrider sig i sin grav. Finansministern har vid flera tillfällen ondgjort sig över att hennes företrädare lånade pengar under lågkonjunktur. Men själv lånar hon hundratals miljoner kronor varje dag i högkonjunktur.

Herr talman! Sverigedemokraterna kommer bland annat att föreslå ett ordentligt och omfattande system för lärlingsanställningar med fokus riktat på de mindre företagens behov och önskemål. Vi kommer att vända oss

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----  
*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

till de över 300 000 gymnasiestudenterna och de över 600 000 vuxna människorna i det här landet som saknar gymnasieexamen. Detta kommer att bli en stor reform i vår kommande budgetmotion. 358 000 företag säger sig vara villiga att ta emot en eller flera lärlingar. Vi har lyssnat till deras önskemål.

Herr talman! För några veckor sedan såg jag Moderaternas partiledare i *Agenda*, tror jag att det var. Jag slogs av två saker. Först och främst tänkte jag på hur mycket en politiker kan vara en stereotyp av sig själv. Det handlar om oförmågan att svara på en hyfsat enkel fråga alternativt förmågan att svara på en helt annan fråga än den som faktiskt ställdes. Någonstans inbillar jag mig att det politikerförakt som finns ute i stugorna på sina håll till stor del grundas på detta: oförmågan att svara ja eller nej på en ganska enkelt ställd fråga.

Det andra jag slogs av, herr talman, var hur partiledaren i fråga gång på gång påstod att Sverigedemokraterna inte har några lösningar på Sveriges utmaningar. Samtidigt har Moderaterna gång på gång kopierat sina lösningar från just Sverigedemokraterna. Vad säger då det egentligen om det partiet, som kopierar och plagierar alla sina förslag från ett annat parti samtidigt som man anklagar det andra partiet för att inte ha några lösningar?

Herr talman! Jag tror att det var ingen mindre än Abraham Lincoln själv som sa någonting i stil med följande: You can fool some of the people all of the time, or all of the people some of the time, but you can't fool all the people all of the time. Det kanske är någonting som Moderaterna borde börja förhålla sig till. Väljarna har inte glömt bort att det var Moderaterna som drev igenom en invandringspolitik som försatte Sverige i ett kristillstånd, och partiets trovärdighet i de här frågorna är låg.

Idén om att vi sverigedemokrater inte skulle ha några lösningar på utanförskapet och segregationen är helt enkelt inte med sanningen överensstämmande. Detta kommer att bli mycket tydligt i samband med att vi presenterar vår egen budgetmotion.

Däremot menar vi inte riktigt samma saker när vi talar om integration. När de gamla partierna pratar integration pratar de enbart om integration på arbetsmarknaden. Och absolut – det är självklart jätteviktigt! Delaktighet på arbetsmarknaden är enormt viktigt. Men betyder det per automatik att man är delaktig även i resten av samhället? Betyder det att man delar identitet och lojalitet med det svenska riket? Nej, det är tyvärr inte riktigt så enkelt. Er analys är inkomplett och ofullständig. Och i ärlighetens namn: Sluta påstå att vi saknar lösningar när de enda lösningar ni själva presenterar är renodlade plagiat från gammal hederlig sverigedemokratisk politik!

Herr talman! Sverigedemokraterna kommer att bli ännu tydligare i integrationspolitiken. De gamla partierna har i årtionde efter årtionde försökt med den ena reformen efter den andra. Samtliga är i princip verkningslösa, och ni kommer inte att lyckas den här gången heller – inte så länge ni inte tar förnuftet till fånga och börjar arbeta tillsammans med oss.  
(Applåder)

Anf. 40 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! När den ekonomiska eliten kallar ställer Sverigedemokraterna upp mangrant. Gång på gång ställer de sig på den ekonomiska elitens



sida. Den ena gången är det riskkapitalisterna i välfärden som kallar och bjuder på något gott, och vips har Sverigedemokraterna ändrat uppfattning. Vallöftena är inte längre någonting värda. För visst är väl riskkapitalisternas vinster långt mycket viktigare än mormors omsorg och barnens utbildning? Och vad är de värda mot det politiska spelet och en god middag?

Den här gången är det arbetarna och de sjysta företagen man säljer ut. Längre har det kommit larmrapporter om att det offentliga genom upphandlingar har varit med och bidragit till lönedumpning på arbetsmarknaden. Det är något som är helt oacceptabelt. I den senaste färdtjänstupphandlingen i Stockholm kan vi se löner så låga som 27 kronor i timmen för taxichaufförer. På sådana löner kan ingen leva, och taxibolag med kollektivavtal har ingen chans att konkurrera. Vi har sett städare med löner så låga som 11 kronor i timmen och sjuksköterskor med 28 kronor i timmen. Vi ser hur små seriösa byggföretag avstår från att delta i upphandlingar eftersom de inte kan eller vill konkurrera med så låga löner och dåliga villkor som krävs för att vinna.

Runt om i landet ser vi hur seriösa och sjysta åkeriföretag slås ut och hur byggnadsarbetares och lastbils- och taxichaufförers jobb hotas. Den offentliga sektorn upphandlar varor och tjänster för ca 600 miljarder per år. Självklart bör skattemedel användas på bästa sätt. Det är hög tid att sätta stopp för möjligheten att vinna upphandlingar genom låga löner, dåliga arbetsvillkor eller skadlig arbetsmiljö.

Dessutom är det av största vikt att man i upphandlingar slutar att missgynna seriösa företag som ger sjysta villkor. Det borde ses som en självklarhet att man inte ska använda skattemedel för att dumpa löner och arbetsvillkor, i alla fall om man står på arbetarnas och de sjysta företagens sida. Men det tänker inte Sverigedemokraterna göra. Varför, Oscar Sjöstedt, vill ni fortsätta med lönedumpningen genom offentlig upphandling?

Anf. 41 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det är inte förvånande att det gamla kommunistpartiet hyser en sådan avsky mot riskkapitalet. Men nystartade företag, och även företag som är någorlunda etablerade på marknaden, är helt beroende av att det finns riskkapital för att de ska kunna växa. Det är enormt viktigt. Det här helt omöjligt att sparka igång ett företag för pengar som man inte har.

Vår förhoppning är att dessa företag därmed kan växa och anställa människor. Då kan människor som tidigare inte hade jobb få ett jobb. Det är alldeles fantastiskt! Kapitalismen är underbar på det sättet. Men jag förstår att det gamla kommunistpartiet inte tycker så, och vi blir nog inte heller överens om detta.

Den proposition som regeringen under två års tid har arbetat med på egen hand utan att tala med oppositionen, trots att man är en minoritetsregering, innehåller sådana enormt negativa moment att vi absolut inte har något annat val än att rösta nej och avslå den.

Jag tänker inte tillsammans med mitt parti medverka till att man så flagrant i princip utesluter en majoritet av småföretagarna från den här stora och viktiga branschen. Jag tänker inte ta med mig mitt parti och medverka till att en sådan proposition går igenom. Jag tänker inte tillsammans

med mitt parti vara med och stifta en lag som säger att det utländska företaget med utstationerad arbetskraft får ha sämre villkor än det svenska företaget med hederliga, vanliga svenska löntagare.

Aldrig i världen att jag och mitt parti kommer att medverka till en sådan lagstiftning. Det kunde man rimligtvis ha förstått som civilminister. Nu har man inte gjort det, och man har heller inte pratat med mig i den här frågan. Då blir det på det här sättet.  
(Applåder)

Anf. 42 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Stackars Oscar Sjöstedt! Han är nästan rörd till tårar för att civilministern inte har ringt till honom. Det tycker han att lastbilschaufförer, taxichaufförer och byggnadsarbetare ska betala priset för. Du står till och med här i talarstolen och fabulerar, Oscar Sjöstedt. Antingen har du inte läst propositionen eller så ljuger du. Det är inte så som du påstår. Lagstiftningen är skriven på ett sådant sätt att den gynnar sjysta företag och så att de kan konkurrera på lika villkor med utländska företag och inte slås undan för att de vill ha avtalsenliga löner och villkor.

Du offerar lastbilschaufförer, taxichaufförer och byggnadsarbetare. Det är det Sverigedemokraterna gör. Ni vill använda 600 miljarder kronor till att försämma för väldigt många vanliga arbetare och sjysta och seriösa företag. Det är det ni gör. Det är det ni medverkar till. Lönedumpning verkar tyvärr vara Sverigedemokraternas melodi.  
(Applåder)

Anf. 43 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det krävs lite mer än en civilminister för att röra mig till tårar.

I lagtexten i den här propositionen står det att de företag, de arbetsgivare, som kan tillämpa utstationeringslagen, det vill säga de som har utländsk utstationerad arbetskraft, anses uppfylla de särskilda arbetsrättsliga villkoren bara för att de har utstationerad arbetskraft, för man får inte ställa den typen av krav enligt EU-rätten. Det vill säga varje gång en kommun eller ett landsting skriver in villkor om tjänstepension, försäkringar eller någonting motsvarande måste det svenska företaget med svenska löntagare leva upp till de villkoren, men det utländska företaget med utstationerad utländsk arbetskraft får ha sämre villkor men anses ändå leva upp till kraven.

Man bygger alltså in en konkurrensnackdel i svensk lag för sjysta svenska företag. Jag och mitt parti kommer aldrig att medverka till en sådan lagstiftning. Det borde man ha förstått på förhand.  
(Applåder)

Anf. 44 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Nu är det halvtid i mandatperioden. Det har varit två händelserika år både i den svenska politiken och i världen i stort. Det har också varit två år av hårt arbete för regeringen. När Socialdemokraterna och Miljöpartiet tog över var utvecklingen på väg åt fel håll på flera områden. Nu efter två år pekar kurvorna åt rätt håll. Trenderna vänder. Arbetslösheten minskar, i synnerhet ungdomsarbetslösheten. 120 000 fler människor har ett jobb att gå till, och Sveriges ekonomi går starkt framåt. Det är slut med

massiva skattesänkningar som urholkar välfärden. Miljöpartiets och Socialdemokraternas linje är i stället investeringar för framtiden – investeringar som ger jobb och bidrar till det hållbara samhällsbygget.

Det sker bland annat genom de stora satsningarna på järnvägsunderhåll som ger klimatnytta och jobb, genom de 10 miljarder som satsas i välfärden varje år, genom att den ekonomiska klyftan mellan kvinnor och män minskar och genom att det nu finns 13 000 fler pedagoger i skolan, att allt fler söker sig till lärarutbildningen och att storleken på barngrupperna i förskolan har minskat.

Den förra regeringen satsade närmare 20 gånger så mycket på skattesänkningar som på skolan. Men nu har trenden vänt. Det finns mer pengar till tidiga insatser så att alla elever får det stöd de behöver. En läsa-skriva-räkna-garanti ska införas. Skolor med stora utmaningar får mer resurser. Lärarnas arbetsvillkor och löner förbättras. Så växer en skola fram där det finns vuxna som ser varje elev.

Herr talman! I Paris undertecknades förra året ett nytt klimatavtal som kommer att bromsa den globala uppvärmningen om de rätta politiska besluten tas. För första gången är både USA och Kina med på tåget, och Sverige har återigen en ledande roll i det internationella klimatarbetet. Det märks i den budget som läggs fram i dag. Den innehåller den största satsningen på miljön och klimatet någonsin.

Klimatklivet och stadsmiljöavtalen, som nu utökas ordentligt, ger pengar till lokala och regionala aktörer som har bra förslag för att minska klimatutsläppen. Lusten att förändra är stor och det finns många goda idéer att ta vara på runt om i landet.

Vi ska för sjutton vara rädda om den planet vi har, säger en lantbrukare i Gagnef i Dalarna. Han odlar potatis och har hittills kört sina fordon på diesel. Men han försökte hitta ett sätt att gå över till ett bränsle som är bättre för miljö och klimat. Med hjälp av pengar från just Klimatklivet investerar han nu i en egen mack för biobränsle där inte bara han själv utan även andra kan tanka klimatsmart.

För att nå Parisavtalets strävan om högst en och en halv grads uppvärmning måste arbetet med utsläppsminskningar intensifieras även utanför transportområdet, till exempel på bostadsområdet. Därför vill regeringen skapa ett nationellt centrum för hållbart byggande. Så ska resultaten från energiforskning och erfarenheter av hållbar renovering göras tillgängliga för fler. Det är en del av regeringens strävan att bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

(Applåder)

Regeringen har tidigare avsatt stora summor för skydd av värdefull natur, och i den här budgeten följs det upp med fler marina reservat. I budgeten finns också satsningar på att minska användning av skadliga kemikalier, i synnerhet i barns miljö. Vi är den största givaren till FN:s klimatfond, och vi gör det lättare och billigare att göra miljösmarta val i sin vardag som att laga sina skor eller sin tvättmaskin i stället för att köpa nytt.

Herr talman! Vi går nu in i andra halvlek av den här mandatperioden, och vi gör det med kurvor som pekar uppåt. Det tar tid innan förändringar blir synliga i vardagen och verkligheten. Men nu börjar det märkas – på jobben, i skolan, i klimatarbetet och när det gäller jämställdheten.

I dag, på Miljöpartiets 35-årsdag, firar vi med att lägga den grönaste budgeten någonsin. Miljöpartiets visioner är lika levande som alltid, och i

allt vårt arbete strävar vi efter att förverkliga dem, ett steg i taget, utifrån vad som är möjligt att uppnå just här och just nu. Vi vänder trenden.  
(Applåder)

Anf. 45 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Janine Alm Ericson avslutade med orden: ”Vi vänder trenden.” I just det här fallet är det precis det som är problemet. Under Alliansens tid vid makten minskade klimatutsläppen från Sverige med 19 procent. Nu ökar såväl Sveriges totala utsläpp som utsläppen från transportsektorn.

Jag tror att det var få som trodde att det var det som väntade när vi för första gången fick miljöpartistiska statsråd. Jag tror också att det var få som förväntade sig att det skulle vara miljöpartistiska statsråd som skulle införa helt nya skatter på förnybar småskalig energi. Jag tror inte heller att det var många som förväntade sig att när ni väl fick med er era regeringskamrater på att presentera en så kallad historisk miljö- och klimatsatsning skulle 75 procent av den vara förlagd till nästa mandatperiod och i praktiken vara upp till nästa regering att genomföra. Nu, under de kommande åren innan nästa val, blir det väldigt lite satsningar på miljöområdet.

Sett i ljuset av att miljöutsläppen nu ökar i Sverige efter en lång tid av minskningar, är det inte här och nu man skulle sätta in riktiga kraftinsatser? Hade det inte varit bättre, Janine Alm Ericson, om ni ägnade er åt ordentlig politik nu i stället för att vänta till efter nästa val och låta nästa regering genomföra sina reformer?

Visst är det oroväckande, Janine Alm Ericson, att utsläppen ökar i Sverige under miljöpartistisk regeringsmedverkan? Och visst hade det varit bättre om den här regeringen gjorde någonting i närtid för att möta den utvecklingen?

Anf. 46 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag håller absolut med Emil Källström om att det är oerhört oroväckande att klimatutsläppen ökar. Tyvärr är det inte bara regeringens budget som kan råda bot på det. En hel uppsjö av saker måste till, och det jobbar vi med. Men det är glädjande att Centerpartiet tydligt deklarerar att det behövs en betydligt vassare klimat- och miljöpolitik. Jag ser fram emot stöd för de förslagen.

I budgeten som regeringen nu lägger fram har regeringen verkligen satsat. Det finns en överenskommelse, som flera partier har ställt sig bakom, om att Energikommissionen ska arbeta för målet om 100 procent förnybart. Det är ett arbete som vi kommer att intensifiera. Vi har satt upp målet om att vara ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Det är oerhört viktigt för att peka ut riktningen.

Vi satsar stort på Klimatklivet och stadsmiljöavtalen. Men det är, vilket jag också sa, ingen quickfix. Det sker steg för steg. Och de satsningar som kommer är oerhört viktiga.

När det gäller klimatet har utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ökat med 73 procent sedan Alliansen satt vid makten. Nog finns det alltså rejäla satsningar på både miljö och klimat i den här budgeten.

Jag är lite intresserad av vad Centerpartiet kommer att återkomma med. Vilka satsningar ser ni att vi kan göra för att vända utsläppsminskningarna när omvärlden ser ut som den gör?

Anf. 47 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag misstror inte Miljöpartiets goda vilja. Och jag misstror inte Miljöpartiets förmåga att hitta på dyra projekt som låter bra men som inte gör någon skillnad. Vi ser också att utsläppen ökar nu när vi för första gången har fått miljöpartister i regeringen.

Janine Alm Ericson borde ha lärt sig vad skillnaden är mellan min och hennes miljöpolitik. Till att börja med ser vi resultat när centerpartister är med i regeringen. Då får vi hög ekonomisk tillväxt samtidigt som utsläppen minskar. Centerpartiets politik bygger på grön skatteväxling; man sänker skatten på jobb och företagande och höjer den på de resurser som är miljöförstörande.

De små miljöskattehöjningar som regeringen gör överskuggas med faktor fyra till fem av jobbskatt höjningar. Då blir det inga resultat. Och det är någonting som vi alla förlorar på.

(Applåder)

Anf. 48 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag är inte säker på att dyra projekt som låter bra är rätt definition. Den här regeringen satsar mycket på både miljön och klimatutmaningarna. Att vi ska satsa på bra och inte dåliga projekt håller vi helt med om. Det är också därför Miljöpartiet är med i den här regeringen och ser till att göra stora satsningar på det som spelar roll. Vi kan inte påverka allting. Men vi påverkar där vi kan.

Vi lägger fram den största miljö- och klimatbudgeten någonsin. Där ingår också ökat klimatbistånd, större satsningar på järnvägen och en utsläppsbroms framöver.

Jag ser fram emot Centerpartiets offensiva förslag på området.

(Applåder)

Anf. 49 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Janine Alm Ericsons partiledare, Gustav Fridolin, lovade att lösa skolans problem på 100 dagar. Nu har det gått 700 dagar, och det har inte hänt särskilt mycket. Gustav Fridolin är utbildningsminister. Det är tyst från Miljöpartiet i de frågorna, och det är tyst från Utbildningsdepartementet.

Samtidigt har vi ett stort flyktningmottagande. 46 000 barn sökte asyl i Sverige förra året. Det är stora skillnader mellan hur mycket pengar kommunerna satsar på skolan. Det är stora skillnader i resultat mellan kommunerna. I Sverige har vi ordningsproblem i skolan. Och vi ser en total avsaknad av initiativ för att flytta ned kunskapsfokus i skolan.

På vilket sätt, Janine Alm Ericson, blir studieresultaten bättre av att Gustav Fridolin och Miljöpartiet har lagt i handbromsen på Utbildningsdepartementet?

Anf. 50 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Alliansregeringen lade 20 gånger mer på skattesänkningar än vad de satsade på skolan. Det är det arvet vi har efter den regeringen.

Den här regeringen har satsat 10 miljarder på skolan hittills under mandatperioden, utöver de välfärdsmiljarder av vilka en stor del kommer att gå till skolan, till kommunerna som själva ser var det är bäst att satsa. I

kommunerna kommer stora resurser att läggas på skolan, eftersom det finns stora utmaningar där.

Vi ser också att det är viktigt att göra andra satsningar. Till exempel är läsa-skriva-räkna-garantin, som vi nu inför, otroligt viktig. Om elever inte har läsningen med sig är det svårt att klara resten av kunskapsutvecklingen.

Lärarna är också en viktig nyckel för att vi ska klara av de utmaningar skolan står inför. Vi minskar regelbördan för lärarna. Vi höjer lärarlönerna. Vi utökar antalet platser på universitetens lärarutbildningar, och vi gör det lättare för lärare som vill återkomma efter att en gång ha lämnat skolan. Det ser vi som jätteviktiga reformer för att vi ska få en mycket bättre skola framöver.

Jag ser fram emot ett förslag från Liberalernas förslag, som inte bara går ut på ett förstatligande och att man ska ta ifrån kommunerna det ansvar som vi har gett dem.

Anf. 51 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Kommunerna är helt klart i behov av ökat stöd i denna tid, inte minst när det kommer många nya människor till Sverige. Liberalerna kommer att matcha regeringens förslag om välfärdsmiljarder. Där finns det ingen skillnad.

Men svensk skola är i behov av stora reformer. Vi ser stora problem med stök och oordning i våra skolor. Och det är stora skillnader mellan kommuner när det gäller hur mycket pengar man satsar på skolan. Det kom uppgifter förra veckan om att den kommun som satsar mest satsar dubbelt så mycket som den som satsar minst. Det är helt oacceptabelt.

I Sverige finns det ett behov av att tidigare fokusera på kunskap i skolan. Ett exempel på hur man kan göra det är Liberalernas förslag om tioårig grundskola.

Från regeringen hörs ingenting. I den senaste propositionslistan finns det ett enda förslag om detta från regeringen. Det är en reformtrött regering som inte lägger fram några förslag på skolområdet. På vilket sätt blir skolan bättre av att Miljöpartiet har lagt i handbromsen på departementet?

Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Bara för att Mats Persson inte hör oss säga någonting om skolområdet betyder det inte att vi inte gör någonting.

Den stora skillnad som finns mellan skolor i dag är inte acceptabel. Därför finns Samverkan för bästa skola, där man tydligt satsar resurserna på skolor med allra störst behov. Det är ytterligare en sak som vi tycker är oerhört viktig.

Liberalerna säger att det behövs stora reformer. Men jag hör inget annat än att de vill återförstatliga skolan och införa tioårig grundskola. Jag ser inte riktigt på vilket sätt det skulle lösa problematiken med barn som går ut skolan utan tillräckliga betyg för att ta sig vidare till gymnasiet och sedan vidare ut i livet. Liberalerna behöver komma med betydligt fler förslag om de ska ha en skolpolitik som på allvar kan ta oss framåt och möta framtidens utmaningar.

(Applåder)

Anf. 53 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Grattis till de 35, Janine Alm Ericson! En del krisar vid 40.

Du nämnde att vi har nått halvtid i mandatperioden och att det har varit händelserika år. Det kan man hålla med om. En del av händelserna har inneburit att Miljöpartiet har förvånat omvärlden. Vissa förvånande saker har varit bra, till exempel att ni tillsammans med en del av oss andra var med och räddade kärnkraften från snabbavveckling. Det syns nu i budgeten, och är en bra sak.

En del saker som har förvånat har varit negativa, till exempel en flyktingpolitik som håller föräldrar åtskilda från sina barn under mycket lång tid, trots löften om motsatsen. Skrotandet av gåvoskatteavdraget har vi talat om många gånger i den här kammaren, och där har Miljöpartiet inte tänkt om i år heller. Ni tycker fortfarande att det är rätt att det skrotades.

Ni gick till val på att ni skulle sänka arbetsgivaravgifterna men höjde dem sedan för äldre. I och med denna budget höjer ni dem också för personer som kommer från arbetslöshet och sjukskrivning in i nystartsjobb. Ni accepterar också att en utredning får fortsätta, trots att utredningen enligt den egna experten sysslar med förslag som kan leda till att socialisera företaget i vård och omsorg.

Det är klart att det är ett givande och tagande i en regering, jag vet det. Men själva tagandet – precis som Emil Källström pekade på tidigare – verkar ligga på andra sidan nästa valdag.

Klimatklivet i den här budgeten är 100 miljoner per år före valet, efter nästa val är det 700 miljoner per år. Det är samma sak med klimatanpassningen: 10 miljoner nu, 70 respektive 120 miljoner efter nästa valdag. Järnvägsunderhållet: 200 miljoner nu och efter nästa valdag ytterligare många miljoner. Detsamma gäller energiforskningen. Det verkar ju gälla det mesta med undantag för stadsmiljöavtalen.

Ni regerar ett Sverige med mycket stora utmaningar: tudelningen på arbetsmarknaden, välfärden, polisen och inte minst bostäderna. Men när det gäller budgeten känns det som att ni skissar på ert valmanifest om två år. Varför har ni gett upp dessa utmaningar?

Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag konstaterar att Jakob Forssmed är lika förvirrad som i förra debatten då han förde ungefär samma resonemang och ställde samma frågor.

Jag kan vara tydlig med att Miljöpartiet tillsammans med resten av regeringen lägger fram en budget i precis den riktning som vi lovade väljarna inför valet. Den innehåller satsningar på skolan, satsningar på jobben och satsningar på miljö och klimat. Det är bara så som vi kan ta oss an framtidens utmaningar.

Precis som Jakob Forssmed säger är det naturligtvis en kompromiss. Men vi lägger fram budgetar för fyra år framöver, så det är inget konstigt att vi vill ha pengar till våra satsningar även framöver. Så ser det ut även för andra partier som gör sina satsningar.

Vi hoppas att få stanna kvar och förverkliga våra förslag. Vi ser att det är avgörande om vi ska klara de utmaningar som finns på dessa och andra områden, så att vi har en offensiv jobbagenda. Jag hoppas att vi kan fortsätta att satsa ordentliga resurser på skolan.

Men jag vill fråga Jakob Forssmed hur han själv tänker uppfylla sina vallöften i detta ekonomiska läge. På presskonferensen tidigare i dag var det ett ganska högt tonläge om både det ena och andra, hur dålig den här budgeten är och att man inte lyckas med det som man ämnar, vilket jag ser att den absolut kommer att göra.

Men vad vill Jakob Forssmed och Kristdemokraterna dra ned på för att få ihop den budget som man utmålar att man vill ha?

Anf. 55 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag tror faktiskt inte att det bara är jag som är lite förvirrad. Det är nog fler som har noterat att Miljöpartiet inte har genomfört allt det som man gick till val på. I vissa avseenden har man gjort precis tvärt emot. Det är inte bara undertecknad som är förvirrad, utan jag tror att det gäller fler.

Det är klart att det finns många saker som vi är kritiska till och kommer att avvisa. Vi tycker att delar av arbetsmarknadspolitiken är ineffektiv. Där behövs det helt andra jobbreformerna. Vi tror inte att lösningen är att höja skatter på jobb så kraftigt som ni gör. Då tror vi att det blir färre jobb utförda. Det behövs reformer som på allvar sänker trösklarna in på arbetsmarknaden.

Vi kommer också att avvisa byggsubventioner, som vi tidigare har talat om i denna kammare. Byggsubventionerna aviserades under våren 2015. Det skulle satsas miljardbelopp på dessa, och det skulle bli fritt fram att bygga. Men fortfarande, 18 månader senare, har den förordning som möjliggör utbetalning av subventionerna inte beslutats. Är det också någonting som ska skjutas upp till efter nästa val?

Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Byggandet är en oerhört stor gemensam utmaning. Det var därför regeringen bjöd in till bostadssamtal, som Alliansen lämnade trots att det fanns flera goda förslag på bordet. Flera av dem genomför nu regeringen. Det är vi väldigt glada för.

Jobbreforment finns tydligt med i regeringens budget. Däremot finns inte de jobbförslag och reformer som allianspartierna och Kristdemokraterna vill se där det handlar om en lönesänkarpolitik i stället för att man tar sig an den stora utmaningen med matchning.

På det hela taget kan vi konstatera att den budget som regeringen lägger fram är en välavvägd budget för jobben, skolan och klimatet – precis det som vi lovade väljarna före valet.

(Applåder)

Anf. 57 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Herr talman! Regeringen har i dag presenterat tidernas kanske tråkigaste budget. En genomläsning av Magdalena Anderssons budgetproposition är lika fylld av axelryckningar som den är fri från ögonbrynshöjningar. De stora initiativen och de djärva reformer som Sverige behöver lyser med sin frånvaro. I stället ser vi en passiv regering som skjuter Sveriges strukturella problem framför sig och som räddas av högkonjunkturen. Den röd-gröna politiken är innehållslös, och den svarar inte mot Sveriges utmaningar.



Herr talman! Regeringens budget har en sådan brist på nya idéer att mitt budgetanförande, som ska ägnas åt att kommentera regeringens förslag, hade kunnat vara över nu. Men det kommer det inte att vara riktigt än. I stället kommer jag att fokusera på de reformer som Sverige behöver och de utmaningar som kommer att definiera de kommande åren.

Sverige har stora reformbehov, och det är nu som vi måste fatta rätt beslut om vi vill att vårt land ska fortsätta att vara ett välfärdsland i den ekonomiska världstoppen.

Vårt land har fantastiska möjligheter. Vi är ett öppet, kreativt, innovativt land. Svenska företag tar fram produkter och tjänster som förändrar världen. Trots det tomrum som en handlingsfattig regering lämnar efter sig finns det anledning att vara grundläggande optimistisk och positiv.

Herr talman! På ytan går det bra för Sverige. Vi är mitt uppe i en högkonjunktur, och det är imponerande att se hur de svenska företagen, inte minst jobbskaparna i de små och växande företagen, utvecklas, hur de anställer och hur de investerar.

Men det är uppenbart att vi inte nyttjar denna högkonjunktur på bästa sätt. Regeringen använder de goda tiderna för att skylta över sin egen bristfälliga politik snarare än att utveckla densamma, snarare än att maximera jobbskapandet och rusta Sverige starkare.

I skuggan av högkonjunkturen ser vi en tudelning av det svenska samhället växa fram, en tudelning där de på insidan har såväl fast arbete och ordnad bostad som en god utbildningsnivå. De som inte tar sig in i samhällsgemenskapen har mycket svårt att öppna någon av dessa dörrar.

Facit av regeringens misslyckanden syns ju i regeringens egna tabeller. Det svenska utanförskapet har ökat och kommer fortsätta att öka för varje år med regeringen Löfven. Arbetsmarknaden står och stampar även i regeringens egna prognoser, som är de mest optimistiska om man jämför med övriga bedömare.

Regeringen erkänner numera öppet att man inte kommer att nå sina egna mål om Europas lägsta arbetslöshet, och det är inte så konstigt. För att nå Europas lägsta arbetslöshet behöver man Europas bästa politik. Regeringen har inte ens Sveriges bästa politik.

Herr talman! Som sagt ser vi en tudelning av det svenska samhället. Det är en tudelning mellan insiders och outsiders på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden. Det är en tudelning mellan dem som har utbildning och kontakter och dem som inte har det. Dessutom växer sig tudelningen mellan stad och land, mellan regionala vinnare och förlorare allt starkare.

För att Sverige ska bli ett land som ser och möter dessa oroande tendenser krävs det en ny politik och ett högt reformtempo. För att vårt land ska bli en plats där alla har chans att växa, utvecklas och bli en del av samhällsgemenskapen krävs det ett nytt ledarskap för Sverige.

Herr talman! Den regering som Magdalena Andersson företräder höjer skatterna med över 40 miljarder per år. Det är en regering som har mer än fördubblat arbetsgivaravgiften för unga och som har försämrat sådana jobbskaparsuccéer som RUT-avdraget och ROT-avdraget. Regeringen höjer marginalskatten för miljoner löntagare. Man bygger ut transfereringssystemen, man blundar för att kostnaderna inom exempelvis sjukförsäkringen drar i väg och man lägger fram budget efter budget med stora underskott mitt under brinnande högkonjunktur.

Samtidigt vägrar man konsekvent att reformera och modernisera den svenska arbetsmarknaden och bostadsmarknaden. Detta skapar inläsnings-effekter och hämmar utveckling och tillväxt. Centrala samhällsområden behöver förändringar, men regeringen låtsas som att det regnar.

Med tanke på allt detta är det inte konstigt att många i vårt land hyser en oro inför framtiden, det har vi sett mätningar på bara under de senaste dagarna. Det är inte konstigt att arbetsmarknaden står och stampar. Det är inte konstigt att utanförskapet biter sig fast.

I stället behövs det en politik för fler jobb i växande företag och lägre skatter för småföretagen som ska anställa och för dem som ger en ung person eller en nyanländ chans att komma in i arbete. Vi måste ha nya vägar in i sysselsättning, breddade RUT- och ROT-avdrag, ingångsjobb och ingångsföretag som ser till att det första steget in i arbete, företagande, sysselsättning och värdeskapande också är det enklaste steget.

Vi måste komma ihåg att det är de små och växande företagen som är Sveriges jobbskapare. Sambandet är solklart mellan fler och växande företag, antalet jobb i det privata näringslivet, storleken på de svenska skatteintäkterna och vilken välfärd vi gemensamt kan finansiera. Det gäller att se helheten här. Vi måste förbättra möjligheterna för den nyanlände att arbeta samtidigt som han lär sig språket och skaffar sig kontakter. På samma gång måste vi förbättra möjligheterna för våra mest högproduktiva företag och verksamheter genom exempelvis lägre marginalsatser och personaloptioner.

Ibland ställs de enkla jobben i motsats till de mer välbetalda. Det är en felaktig bild och en intressekonflikt som inte finns. Sverige behöver både och.

När regeringen kör fast i gamla hjulspår och tror att ökade anslag till Arbetsförmedlingen och dyra och ineffektiva arbetsmarknadsåtgärder är vägen framåt måste vi visa på alternativen och hålla fast vid en politik som skapar riktiga jobb i riktiga företag. För det är bara så som vi långsiktigt kan finansiera vår välfärd.

Fru talman! Det var när Miljöpartiet kom in i regeringen som Sverige höjde skatten på förnybar energi: en helt ny skatt på solenergi. Jag tror att många blev förvånade, och många hade nog hoppats på mer av Sveriges första miljöpartistiska statsråd. Tyvärr var detta ingen isolerad händelse.

Under Alliansens tid vid makten minskade utsläppen av växthusgaser år för år samtidigt som ekonomin växte. Nu ser vi hur de svenska utsläppen totalt sett och från transportsektorn ökar. Så blir det med en regering som håller pratet högre än resultatet.

Miljöpolitik handlar inte om vem som designar finast Powerpointbilder eller hittar på dyrast statligt finansierade projekt som låter bra. Ska vi rädda den här planeten är det resultat, resultat och resultat som gäller. När regeringen misslyckas med miljöpolitiken blir vi alla förlorare.

Fru talman! Vi måste i stället tillbaka till en politik där grön skatteväxling får råda. Höjer man skatten på miljöförstöring samtidigt som man sänker skatten på jobb och företagande är det bra både för miljön och för jobben. I regeringens budget överskuggas stapeln för höjda miljöskatter mångfald av stapeln för skattehöjningar för jobb och företagande. Misslyckandet i miljöpolitiken är belysande för hur regeringen konsekvent sjobblar bort viktiga och för vår generation definierande utmaningar.

Det finns mycket i Sverige, i det svenska samhällslivet och i den svenska ekonomin att ta tag i. Vi behöver nya vägar in på arbetsmarknaden. Vi behöver ta tag i så vitt skilda utmaningar som hur vår arbetsmarknad fungerar och hur vår bostadsmarknad fungerar, alltså centrala samhällsområden. Samtidigt måste vi adressera mindre men ack så viktiga utmaningar som hur vi finansierar vår polis och ser till att det finns bra resurser för rättsväsendet. Vi måste också värna den svenska livsmedelsproduktionen i en tid då inte minst mjölkbönderna går på knäna.

Det finns mycket att ta tag i för en handlingskraftig regering. Då duger det inte att skjuta på viktiga reformer och säga att nästa regering får ta tag i det efter nästa val och under kommande två år själv bara presentera fromma förhoppningar eller småslantar.

Sverige behöver ett nytt politiskt ledarskap som tar tag i, möter, ser och gör någonting av de stora utmaningar vi har men också av det fantastiska läge som den svenska ekonomin och det svenska samhällslivet har i den globala utvecklingen.

Anf. 58 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Fru talman! Jag tänkte fortsätta på temat med skatter som Emil Källström var inne på i sitt anförande. Om jag inte är helt felunderrättad står Centerpartiet bakom regeringens förslag att införa en så kallad kemikalieskatt. Det kan säkert vara en jättebra idé i många avseenden. Vi använder oss ju av punktskatter för att styra ett beteende i en viss riktning. Den principen är vi rörande överens om, tror jag.

Men kemikalier i största allmänhet är ju inte direkt av ondo. Såväl jag som Emil själv, och till och med fru talmannen, består ju uteslutande av kemikalier. Centern vill införa straffskatt på något som vi som lagstiftare har bestämt att man måste använda, exempelvis flamskyddsmedel i tv-apparater, vilket Centerpartiet är inne på.

Då blir jag lite konfunderad och undrar följande: Hur är det rimligt att vi som lagstiftare först bestämmer att den som bygger eller säljer en tv-apparat måste använda flamskyddsmedel och i nästa ögonblick straffbeskattar vederbörande för att denne använder flamskyddsmedel? Faller inte logiken med punktskatter lite med ett sådant system?

Anf. 59 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Först och främst är jag högst medveten om att allt vi har omkring oss består av kemikalier. Jag får lugna Oscar Sjöstedt med att vi inte vill införa en skatt på alla kemikalier hela tiden och överallt. Det här handlar om ett antal farliga ämnen som det vore bättre om vi inte använde och som vi helt enkelt vill börja fasa ut genom att på ett klokt sätt införa kemikalieskatt.

Det finns i de olika fallen alternativ, och det är alternativen vi vill få fram genom innovation och nytänk. Det finns många exempel som visar hur lagstiftaren genom först ekonomiska incitament och sedan rena förbud faktiskt tvingar fram användandet av alternativen.

Det viktiga är också vad man använder resurserna till. Det här är ju en del av en grön skatteväxling och av att få fram finansiering för att sänka skatten på jobb och företagande. Förslaget måste ses i ljuset av detta. Det handlar inte om att generellt sett öka skattetrycket på den svenska företag-

samheten eller de svenska jobbskaparna, tvärtom. Skattetrycket på de företag som använder till och med dessa medel kommer totalt sett att minska tack vare att vi sänker arbetsgivaravgifter och många andra skatter. Vi inför inte kilometerskatter och annat. Det är så en grön skatteväxling fungerar.

Slutligen vill jag säga att oavsett varifrån man tar in skatten, oavsett vilka miljöskatter man använder och oavsett vad man väljer att beskatta får det konsekvenser. Men vi är nog alla överens om att vi måste beskatta någonting. Annars får vi inte in något som kan finansiera vår välfärd. Men det är alltid någon som måste betala denna skatt, och den insikten ska man använda på följande sätt: att hela tiden se till att minimera skatteintaget och se till att så stor del av ekonomin som möjligt kan stanna bland folk, företag och föreningar, där den gör bäst nytta. Det är därför vi sakta men säkert, budget för budget, ska sänka den svenska skattekvoten och det svenska skatteintaget.

Anf. 60 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Fru talman! Det är betryggande att höra att det i alla fall inte är riktigt alla kemikalier som ska beskattas. Det misstänkte jag inte heller, men det var skönt att höra detta.

Jag får det dock inte riktigt att gå ihop. Om vi i Sverige, så som förslaget lyder, ensidigt börjar straffbeskatta till exempel tv-apparater, något som ju de flesta har och därför kan förhålla sig till, blir ändå kontentan att det är billigare att importera produkten från närliggande länder som inte har motsvarande skatt. Det är ganska enkelt att handla på nätet nu för tiden.

Om produktionen eller försäljningen bara flyttar utomlands får man i princip ingen miljönytta över huvud taget. Däremot försvinner ett antal jobb från Sverige till exempelvis Danmark, Finland eller Norge. Företag som Net On Net, Media Markt och Elgiganten kommer bara att flytta från Sverige till våra grannländer. Det kan inte riktigt vara syftet med en sådan reform.

Anf. 61 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Problemet med Oscar Sjöstedts resonemang är att detta gäller alla miljöskatter hela tiden och överallt. Skulle vi tänka så skulle Sverige inte kunna införa någon miljöskatt över huvud taget, för det finns alltid något annat land som inte inför det. Då finns ju risken att allting flyttar dit. Hade vi haft detta resonemang skulle vi inte ha kunnat beskatta koldioxid över huvud taget, eftersom man i Saudiarabien inte beskattar koldioxid alls. Då kommer ju all aktivitet i Sverige som släpper ut koldioxid att flytta dit. Det blir resultatet om man drar resonemanget hela vägen.

Nu var detta en avvägning man gjorde. Man trodde att det ändå skulle innebära positiv miljönytta att införa ett antal miljöskatter, trots att andra länder inte hade genomfört dem. Det är en viktig avvägning som hela tiden måste göras, ett viktigt perspektiv. Det finns absolut exempel på skatter som faller i den andra kategorin och inte är värda att införa. Att införa en världsunik skatt på handelsgödsel tror jag vore oklokt, för det skulle innebära att redan pressade svenska bönder skulle få det ännu värre. Det finns sådana alternativ. Men kemikalieskatten är bra.

Anf. 62 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Fru talman! Med Miljöpartiet i regering har vi nu sett en mycket kraftig ökning av anslagen till klimat och miljö. Under den här mandatperioden ligger det på 25 miljarder. Emil Källström har försökt utmåla det som att allt skulle ligga efter mandatperioden, men det är alltså inte sant.

Anslaget för utgiftsområdet Allmän miljö- och naturvård ökar med 73 procent jämfört med när Centerpartiet satt i regeringen. Vi har sedan tidigare sett stora satsningar på skydd och åtgärder för värdefull natur, och vi lägger mer pengar på de populära programmen Klimatklivet och stads- miljöavtalen för att möta de många ansökningar som kommit in från alla delar av landet och för att ställa om till ett hållbart samhälle.

Ibland låter det som att Centerpartiet också prioriterar dessa frågor, men bakom den grönmalade fasaden känns det som att det finns ett ganska ruttet virke. I Centerpartiets debattartikel om budgeten i dag saknades till exempel helt skrivningar om miljö och klimat. Förra året föreslog Centerpartiet att minska statens utgifter för allmän miljö- och naturvård med 1,9 miljarder, eller rättare sagt 24 procent. Det är alltså efter att Centerpartiet gjort egna satsningar på samma område.

Det är också lätt att tro att utgiftsområdet Areella näringar, landsbygd och livsmedel är ett område där Centerpartiet vill satsa. Det finns ju stora möjligheter nu när man inte längre behöver kompromissa med de andra borgerliga partierna utan kan presentera egna förslag. Men nej, inte heller där vill Centerpartiet satsa. I stället vill de skära 100 miljoner per år från insatserna för skogsbruket, och anslaget för hela utgiftsområdet bantas jämfört med regeringens förslag.

Centerpartiet vill däremot återinföra en sänkt arbetsgivaravgift för unga i ett läge där ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 13 år. Centerpartiet prioriterar dessutom en rad andra skattesänkningar. Är det verkligen så Centerpartiet har tänkt sig att klara klimat- och miljöutmaningarna?

Anf. 63 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Jag refererade, Janine Alm Ericson, till den presskonferens som ett antal regeringsföreträdare hade och då man slog sig för bröstet och sa att man gjorde en historiskt stor satsning. De satsningar som regeringen själv valde att marknadsföra ligger till 75 procent inom nästa mandatperiod, då åtminstone jag hoppas att dagens regering inte kommer att sitta kvar.

Janine Alm Ericson kan ta snart sagt vilket utgiftsområde som helst – på nästan alla utgiftsområden i statens budget satsar Miljöpartiet mer än vad Centerpartiet gör, vilket helt enkelt beror på att Miljöpartiet inte har några spärrar när det gäller att höja skatten på jobb, företagande och allt annat i syfte att kortsiktigt få lite mer pengar att satsa på statliga bidrag och anslag. Där finns det en mycket stor skillnad mellan Centerpartiet och Miljöpartiet.

Det första som är viktigt för oss är att inte höja skatten i onödan för vanligt folk och vanliga företagare som bara försöker jobba, investera och utveckla sina verksamheter. Då får man också lite mindre pengar att göra av med. Det andra som är viktigt för oss är att se till att det man gör verkligen ger resultat. Under tiden som Miljöpartiet har ökat satsningarna på allt och ingenting har Sveriges sjunkande kurva när det gäller utsläpp bytts

mot en ökande. Jag skulle mycket hellre satsa mindre pengar och ha sjunkande utsläpp än att som Miljöpartiet låta de här utgiftsområdena bli mycket dyrare samtidigt som resultaten uteblir. En miljöpolitik kan ju inte vara framgångsrik om den kostar mycket mer utan att den leder till några resultat. Det kan inte vara meningen.

Anf. 64 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Fru talman! Jag hör att Emil Källström egentligen inte har några bra förklaringar till att Centerpartiet konstant prioriterar ned miljö- och klimatfrågorna i sina budgetar. Jag tycker helt enkelt att det verkar som att de har gjort till sin idé att kritisera regeringens satsningar utan att komma med egna förslag. Det är olyckligt i en tid då vi behöver höga och tydliga röster för en bättre miljö- och klimatpolitik med bredare samarbeten för att nå de mål som vi gemensamt har satt upp.

Jag ger Centerpartiets Emil Källström en chans till att svara på frågan. Kommer den enorma satsningen på sänkta arbetsgivaravgifter för unga att ligga kvar i ert budgetförslag, eller kan vi i stället förvänta oss fler offensiva förslag för förbättringar av miljö och klimat?

Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Kommer vi att sänka skatten för dem som skapar jobb åt unga och nyanlända och för småföretagare som gör sin första anställning? Ja, absolut! Detta har vi presenterat under det senaste året för alla som har önskat lyssna. Det har dessutom varit förhållandevis uppskattat.

Det känns som att det här replikskiftet har belyst väldigt väl vilka skillnader det finns mellan Miljöpartiet och Centerpartiet. Vill man ha en dyr politik som leder till att utsläppsminskning byts till utsläppsökning kan man fortsätta att rösta på Miljöpartiet. Vill man återgå till en politik som kostar så lite som möjligt men samtidigt ger resultat i form av utsläppsminskningar och jobbar vidare med grundläggande incitament, som grön skatteväxling och annat som fungerar, då gör man klokt i att rösta på Centerpartiet.

Anf. 66 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Man skulle också kunna säga så här: Vill man återgå till stora statliga budgetunderskott, stora och växande ekonomiska klyftor och ineffektiva och väldigt kostsamma åtgärder kan man rösta på Centerpartiet. Men det var inte det jag tänkte prata om här, fru talman.

Inom detaljhandel, vård och omsorg samt hotell och restaurang är det vanligare med deltidsanställningar än med heltidsanställningar. Det är sektorer där oftast kvinnor jobbar. I topp ligger detaljhandeln, där hela 69 procent har deltidsanställning. Det här är också sektorer där väldigt många tvingas jobba i visstidsanställningar.

I Västernorrland, som Emil Källström själv kommer från, har var tredje arbetare en deltidsanställning. I Västerbotten är det fler än så. Den vanligaste orsaken till att man jobbar deltid är att det helt enkelt inte finns heltidstjänster.

Det här påverkar också lönerna. Det vet även Emil Källström. Kvinnorna i detaljhandel och hotell och restaurang har en faktisk genomsnittlig inkomst på mindre än 16 000 kronor i månaden. Ingångslönerna i de här sektorerna är så låga som mellan 13 100 och 14 600 kronor.

Det är de här lönerna som Centerpartiet och de övriga borgerliga partierna har utmålats som alldeles för höga. Centerpartiet har gång på gång krävt lägre ingångslöner. För toppnoteringen står Centerpartiets arbetsmarknadspolitiska talesperson, som har krävt sänkning av ingångslönerna med 20–25 procent. Det skulle betyda att vi är nere på löner på 10 000 kronor eller mindre.

Ni har krävt att det införs en statlig lönepolitik om inte arbetsmarknadens parter sänker ingångslönerna inom de här branscherna. Därför vill jag fråga dig, Emil Källström: Hur låga löner ska det vara? Hur låga faktiska ingångslöner ska det vara i de här sektorerna innan ni är nöjda? 13 100 kronor verkar ju vara för högt.

Anf. 67 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Jag tycker att Ulla Andersson är inne på ett antal intressanta och svåra utmaningar som vi som helhet i den svenska politiken måste försöka göra någonting åt. Det finns människor som år ut och år in jobbar deltid, inte sällan kvinnor och inte sällan i precis de branscher som Ulla Andersson nämner. Där har vi ett problem, för det är i många fall blivande pensionärer som kommer att få mycket låg pension. Det är inte sällan en kvinnofälla. Det här är i grunden frågor som har bäring på väldigt många olika saker, och det är mycket svårt att hitta en riktig lösning.

Men sedan måste man sortera. Vad är alternativet för de här människorna? Vi pratar om behovet av ingångsjobb och nya vägar in på arbetsmarknaden. Det gäller att få in den där foten, så att man kan börja göra lönekarriär och så vidare. Ja, alternativet är ju i dag att gå på försörjningsstöd på 6 000–7 000 kronor i månaden. Även om man skulle landa på den lön som Ulla Andersson refererar till är det alltså en fördubbling av de pengar man har att röra sig med månad för månad.

Mitt viktigaste besked kommer alltid att vara att föra en politik som skapar så många jobb som möjligt, så många vägar in på arbetsmarknaden och in i samhällsgemenskap som möjligt.

Sedan måste vi jobba med att se om vårt eget hus. Samma problematik som finns i handeln finns i vård och omsorg, inte sällan med kommunpolitiker som huvudmän. Låt oss först och främst göra någonting där, åt det vi själva kan påverka direkt. Vi kan se till i våra kommuner, i Gävle såväl som i Örnsköldsvik, att heltidstjänster erbjuds i mycket högre utsträckning i de kommunala verksamheterna. Det kan vi göra mycket snabbt.

Anf. 68 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Ja, i Gävle har heltidstjänster varit normen sedan början av 2000-talet. Men det kanske var för att Vänsterpartiet hade kommunalrådsposten där.

Vi har föreslagit lagstadgad rätt till heltidstjänster. Det har Centerpartiet avvisat. Vi förstärker också möjligheterna till deltidsstämpling i den här budgeten. Jag tolkar Emil Källström som att Centerpartiet kommer att ställa sig bakom det i sitt budgetalternativ.

Emil Källström talar om intressanta och svåra utmaningar. Jag skulle vilja säga att de kvinnor som tvingas jobba för sådana här löner verkligen har det svårt. Att försörja sig själv och kanske ett barn eller två barn och leva på 13 100 kronor är en konst i sig. Men jag tolkar också Emil Källström som att han tycker att löner på 13 100 inte är något större problem

utan att man skulle kunna gå ned till nivåer som försörjningsstöden ligger på, alltså på 6 000–7 000 kronor. Är det ditt svar, Emil Källström? Jag blir verkligen orolig för vad vi har att vänta oss om Centerpartiet kommer att få bestämma i framtiden.

Anf. 69 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Jag tycker att det är lite tråkigt att Ulla Andersson så uppenbart medvetet försöker missförstå mig när det handlar om dylika mycket svåra men viktiga frågor, där det inte finns några solklara enkla lösningar.

Är det lösningen på det här problemet att bara försöka lagstifta bort det? Jag tror inte det. Jag är ganska övertygad om att det skulle innebära att det totalt sett blir färre arbetstillfällen i den svenska ekonomin och att ännu fler hamnar i utanförskap. Det är inte jag beredd att medverka till. Det skulle inte fungera.

Det jag är oroad över är att vi ser nya grupper – tusentals, hundratusentals människor – som år ut och år in befinner sig i försörjningsstöd med några få tusenlappar i månaden utan möjlighet att ta sig in på arbetsmarknaden, börja göra lönekarriär eller få sammanhang och arbetskamrater. Det är det största problemet. Jag talade om tudelning i hela mitt anförande. Vi måste på alla sätt möta detta, men det går inte att förbjuda bort det.

Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V):

Fru talman! Jag tror att det är väl känt att länder som har satsat på låga löner inte alls har någon högre sysselsättningsgrad än Sverige har – snarare tvärtom. Inte heller har de fler människor som står till arbetsmarknadens förfogande – snarare tvärtom.

Jag skulle också vilja ta upp att på s. 834 i propositionen om lagen om offentlig upphandling kan alla som är intresserade läsa och se att det Oscar Sjöstedt påstod i det tidigare replikskiftet inte alls överensstämmer med sanningen. S. 834, alltså.

Fru talman! I den här budgeten genomförs den största satsningen på vård, skola och omsorg och på välfärdssektorn sedan dagens statsbidragssystem infördes i början av 90-talet. Det är jag stolt över.

Det känns också bra att veta att de reformer vi drivit igenom kommer att göra skillnad för ensamstående föräldrar, för sjuka och för deltidsarbetande – människor som under de borgerliga regeringsåren fått stå tillbaka. Nu är det äntligen deras tur.

Att anställa fler i äldreomsorgen är avgörande för att mormor ska få den omsorg hon behöver och för att personalen ska få den tid den behöver för att utföra sitt arbete. För att kvinnor ska känna sig trygga när de ska föda barn behöver förlossningsvården mer resurser. Barnen i förskola och skola behöver de godaste förutsättningar som finns för att utvecklas på allra bästa sätt. Därför skulle grupp- och klasstorlekarna behöva minskas. Det är därför det permanenta tillskottet på 10 miljarder per år, de så kallade välfärds miljarderna, som Vänsterpartiet drivit igenom i budgetförhandlingarna med regeringen är så välbehövliga och efterlängtrade.

I dag har inte alla anställda inom vård- och omsorgsyrken tillgång till arbetskläder – detta trots att de arbetar inom en sektor med stor smittspridning och trots att det är ett helt rimligt krav. Men nu kommer det att ses över vad det är som orsakar att kvinnor inte har tillgång till arbetskläder i



den utsträckning som faktiskt behövs. Den översynen är viktig och central. Detta är också en viktig feministisk fråga, och det är därför Vänsterpartiet har lyft fram den i förhandlingarna med regeringen.

Fru talman! Ekonomisk jämlikhet är central för ett lands ekonomiska utveckling men också för samhällsutvecklingen i stort. Barns hälsa påverkas negativt av stora ekonomiska klyftor, deras skolresultat likaså. Männskers trygghet undergrävs. Även kreativitet och jämställdhet i samhället påverkas i negativ riktning.

Jämlikhetsreformer är feministiska reformer eftersom kvinnor är i majoritet bland låginkomsttagare och män är i majoritet bland höginkomsttagare. Att vara född till kvinna har ett ekonomiskt pris på ca 3 ½ miljon kronor under en livstid. Det vill vi rätta till, för det är helt orimligt.

Vänsterpartiet vill se en ekonomisk politik som är bra för alla, inte enbart för de rikaste. Valfärd och ekonomisk jämlikhet är huvudingångarna i budgetförhandlingarna med regeringen. Det syns också tydligt i genomslaget. Avgiftsfria mediciner för barn, avgiftsfri mammografi, glasögonbidrag, avgiftsfria sjukvårdsbesök i öppenvården för 85-plussare, höjt bostadstillägg för pensionärer och pengar till kvinnojourer är reformer vi tidigare fått igenom. I denna budget tas nya steg.

Inom detaljhandel, hotell och restaurang samt vård och omsorg är det i dag vanligare med deltidanställning än heltid. Därför förbättras nu möjligheterna till deltidstämpling.

Närmare 40 procent av de ensamstående föräldrarna lever i ekonomisk utsatthet. Av dem är en stor majoritet kvinnor. På 20 år höjdes underhållsstödet med 100 kronor. Under borgarnas regeringstid anslogs inte en enda krona. I deras värld är ekonomisk utsatthet självvald. I höstas höjdes däremot underhållsstödet med 300 kronor på initiativ av Vänsterpartiet, och nu höjs det med ytterligare 150 kronor för dem med barn som är mellan 15 och 18 år. Även inkomstgränsen för bostadsbidraget höjs. Det har legat still i nästan 20 år, vilket är en skam i sig. Flerbarnstillägget höjs med 1 500 kronor per år för det tredje barnet. Så kan barnen få de där gympasskorna de så väl behöver och kanske till och med en ny vinterjacka när den gamla är både för liten och urtvättad. Så kan mamma kanske göra det där tandläkarbesöket som aldrig någonsin har blivit av. Så förbättras de ekonomiska villkoren för väldigt många.

Att vara långtidssjuk är ett helvete i sig. Att dessutom leva i ekonomisk utsatthet är inte värdigt ett välfärdssamhälle. Nu höjs garantivån i sjuk- och aktivitetsersättningen med 187 kronor i månaden. Innan dess låg den still i ca 13 år. Även bostadstillägget höjs. Nu får 200 000 personer bättre ekonomiska villkor. Vi är väl medvetna om att mer behöver göras för den här gruppen, men nu tas ändå steg framåt.

Körkort har blivit en klassfråga. Samtidigt kräver en stor mängd jobb körkort. Genom att möjliggöra lån via CSN till körkort förbättrar vi möjligheterna för många att få ett jobb och därmed bidra till samhällsbygget och försörja sig själva.

Bredbandsutbyggnaden tillförs 850 miljoner de närmaste åren så att klyftan mellan stad och land minskar och möjligheterna att arbeta och driva företag på landsbygden stärks.

Jag tror att det var TT som häromdagen beskrev budgeten som en budget med Robin Hood-inslag. Det gjorde mig glad. Och vi vet att så hade

det inte sett ut utan Vänsterpartiet vid förhandlingsbordet. Vi har fått igenom reformer som lyfter låginkomsttagare och låter höginkomsttagare bidra lite mer i framtiden.

Men för att ta ett helhetsgrepp om den ekonomiska jämlikheten behöver man använda skattepolitiken. Nu införs del ett av en bankskatt. Skiktgränserna för den statliga inkomstskatten räknas upp i lägre takt, vilket innebär att fler kommer att omfattas av den. Det är nödvändigt om man vill finansiera välfärden och öka den ekonomiska jämlikheten.

Ingen kommer att få höjd skatt utan att också få höjd lön. Trots det går skatteverkulanterna på högerkanten i taket, för tänk om någon som får löneförhöjning till upp till 38 000 kronor i månaden skulle behöva betala 72 kronor i månaden mer i skatt än vad den gör som tjänar 38 000 i månaden i år. Oj oj oj, vilket elände det skulle innebära!

Det blir också allt tydligare att högern inte avser att finansiera de behov som finns i välfärden. Enligt Konjunkturinstitutet behövs det faktiskt 140 miljarder till 2040 för att finansiera dessa behov, det vill säga lika mycket som borgarna sänkte skatten med. Ändå skriker borgerligheten redan nu rakt ut. Men kanske är det just för att det är de med högst inkomster som kommer att få bidra lite mer framöver, och inte de som är sjuka och arbetslösa. Då hade de väl nöjt suttit stilla i båten.

Självklart tycker vi i Vänsterpartiet att skatterna borde ha höjts för de rikaste i denna budget. En ny modell med en progressiv förmögenhetsskatt som i Schweiz och Spanien, som Vänsterpartiet har föreslagit, hade varit ett bra sätt att ta ett helhetsgrepp för att öka den ekonomiska jämlikheten och finansiera välfärden. Men tyvärr har vi inte fått med oss regeringen på det.

Sverige är faktiskt i dag det enda industriland som inte har vare sig förmögenhets-, arvs- och gåvoskatt eller fastighetsskatt kopplad till fastighetens värde. Det är inte rimligt. Dessutom har vi en otroligt låg bolagskatt. Så det finns de som kan bidra betydligt mer än i dag.

Efter åtta år av borgerligt styre är skattesystemet riggat för de rikaste. Det behöver förändras. Här återstår mycket arbete för att få regeringen att komma loss. Men jag tror att vi är många runt om i Sverige som förväntar oss ett rättvisare skattesystem.

Nu, fru talman, intensifieras jakten på skatteflyktingarna. De bör jagas febrilt, för de utgör ett hot mot det här landet. Skatteflyktingarna kan sägas vara i ett verkligt utanförskap, och är det någon vars tillgång till välfärden bör ifrågasättas så är det de. Pengar som skulle ha gått till cancervård, sjukvård och barnens skolgång gömmer de undan. De undergräver samhällsmoralen och skattesystemet och därmed den svenska modellen. Nu tillförs både Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten mer pengar för en intensiv jakt på skatteflyktingar, för de behöver verkligen integreras i samhället.

Genom de reformer som vi har fått igenom i den här budgeten har vi visat tydligt att vi vill se en ekonomisk politik som är bra för alla, inte enbart de rikaste. De reformer som vi har fått igenom betyder mycket för dem som berörs: ensamstående föräldrar som får bättre ekonomi, äldre som får råd att gå till tandläkaren. Med denna budget får många som under lång tid varit satta på undantag eller lämnats efter bättre ekonomiska förutsättningar. Med denna budget är det inte de rikaste som är prioriterade

utan alla vi andra, framför allt vi kvinnor, och det behövs. En budget med Robin Hood-inslag känns ändå rätt bra, även om det kunde ha varit bättre. (Applåder)

Anf. 71 MATS PERSSON (L) replik:

Fru talman! Ulla Andersson slår sig för bröstet för Robin Hood-prägel. Samtidigt medverkar Vänsterpartiet till att det just nu i denna stund dras ned på LSS-verksamheten runt om i vårt land. Liberalerna säger tydligt: Vi satsar en LSS-miljard för att säkerställa att det inte sker en jakt på personer som är i behov av LSS – människor som verkligen är i behov av samhällets yttersta hjälp. Vänsterpartiet har i dag mycket tydligt meddelat att man kommer att säga nej till Liberalernas förslag om en LSS-miljard. Det tycker jag är mycket olyckligt.

Ulla Andersson pratar mycket om bidragsberoende och säger också nej till Liberalernas förslag om att sänka ingångslönerna så att unga och nyanlända kan komma in på arbetsmarknaden. Vänsterpartiet har också sagt nej, och säger nej i kommunerna, till det förslag som Liberalerna har lagt fram om att människor med försörjningsstöd, socialbidrag, som har arbetsförmåga ska utföra en motprestation för att få socialbidrag.

Det förslaget har lagts fram med utgångspunkten att alla människor inte kan leva på bidrag men att alla människor kan bidra med något. En annan utgångspunkt är att vi har ett samhällskontrakt som bygger på att alla människor gör sitt yttersta för att försörja sig och att alla människor har ett eget ansvar för att försörja sig fullt ut.

Det säger Vänsterpartiet nej till här i kammaren och i kommuner runt om i landet när den typen av förslag kommer upp. För mig är det väldigt svårt att förstå. Ett parti som har sina rötter i någon form av kommunistisk ideologi, men också i någon form av arbetarrörelse, har ett sådant förakt för arbetets värde: att bli sedd och att varje dag känna att man gör nytta och är en del av ett sammanhang. Varför säger Vänsterpartiet nej till att ställa krav på motprestation för socialbidrag?

Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag vill först säga att Liberalerna ska ha all heder. Ni är ett av få partier på högerkanten som faktiskt beredvilligt erkänner att ni vill öka inkomstskillnaderna i det här landet. Alla de borgerliga partierna har ju en politik för att så ska ske, men ni erkänner det åtminstone öppet. Det tycker jag är värt att uppmärksamma.

Ja, vi säger nej till sänkta ingångslöner. Vi säger ja till att den svenska modellen ska gälla – att det är arbetsmarknadens parter som ska sätta lönerna. Det har varit en framgångsrik modell, och vi tycker att den ska gälla även framöver. Jag tycker att det är väldigt bekymmersamt att vi har så låga faktiska ingångslöner inom hotell och restaurang som 13 100 kronor. Jag tycker att det är djupt problematiskt och ett stort bekymmer på arbetsmarknaden, och det är framför allt kvinnor som får så låga löner. Jag har inte hört något från Liberalerna om vad ni tänker göra åt det, utan snarare tvärtom: Ni vill sänka dem ännu mer.

Ja, vi säger ja till att minska inkomstskillnader, men visst, vi säger nej till att misstänkliggöra människor som går på försörjningsstöd eller lever i ekonomisk utsatthet. Vi säger ja till att alla människor som vill och kan ska arbeta. Det är därför vi tycker att vi ska investera så mycket mer i

Prot. 2016/17:5  
20 september

-----  
*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

människor i form av utbildning och arbetsmarknadspolitiska insatser, så att människor kan känna en ekonomisk trygghet och därmed kan bidra till samhällsbygget utifrån sitt allra bästa. Det är därför vi säger ja till många investeringar som skapar fler arbetstillfällen. Vi tror helt enkelt att det är ett bättre sätt än att misstänkliggöra människor som lever i fattigdom.

Anf. 73 MATS PERSSON (L) replik:

Fru talman! Jag är väldigt stolt över att tillhöra ett parti som så tydligt tar ställning för dem som har det allra sämst i vårt samhälle och som är i störst behov av hjälp från samhället, nämligen de som i dag behöver hjälp enligt LSS-lagstiftningen. När Ulla Andersson nu säger nej till den LSS-miljard Liberalerna föreslår blir det lite märkligt när hon inte heller är beredd att säkerställa skatteintäkter till vår gemensamma kaka genom att ha höga förväntningar på att människor ska kunna försörja sig själva.

Jag ser bidragsberoende som det största problemet i vårt samhälle. Vårt parti vill inte sänka några löner. Vi vill skapa möjligheter för unga människor och nyanlända att komma in på arbetsmarknaden, och det är bättre att ha ett jobb med lite lägre ingångslön än att vara bidragsberoende och inte göra någonting på dagarna. Sju av tio nyanlända skulle få det bättre med vår politik än vad de har det i dag, och det står i skarp kontrast till den bidragspolitik som Ulla Andersson företräder.

Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag tror att Mats Persson får personifiera orden om att det är klivet att vara liberal. Å ena sidan säger han ”nej, vi vill inte sänka lönerna”, å andra sidan säger han ”ja, vi vill sänka lönerna, för det behövs”. Jag fick inte riktigt det där att gå ihop.

Men jag skulle vilja säga att LSS är en väldigt viktig rättighetslagstiftning, och den ska värnas. Det är jag väldigt tydlig med, och det kommer Vänsterpartiet att kämpa för. Jag har inte ens sett någon skattemiljard från Liberalerna i förslaget.

Jag kan dock, fru talman, tala om för Mats Persson att vi inte på något sätt tänker undergräva statsfinanserna på det sätt som Liberalerna har gjort under tidigare regeringsperioder. Vi vill ha sunda offentliga statsfinanser, och det är ett viktigt sätt att säkra rättighetslagstiftning och andra reformer. Därför tänker jag vara väldigt tydlig med det. Men rättighetslagstiftningen tycker vi ska värnas och förbättras.

Anf. 75 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Jag gjorde faktiskt samma reflektion som Mats Persson under Ulla Anderssons anförande: Det var många ord om Vänsterpartiets insatser i budgeten men inte särskilt mycket om LSS och om varför Vänsterpartiet stöttar ett budgetförslag som fortsätter den försämring av LSS som regeringen påbörjat. Jag tycker inte att svaren blev särskilt tydliga i replikskiftet med Mats Persson, så jag vill gärna höra ett förtydligande.

Men håll i er nu: Vissa saker som Ulla Andersson tar upp är berömvärda! Det är alltid klokt att se över livsvillkoren för barnfamiljer och för äldre i ekonomiskt svåra situationer. Vi vet alla hur det kan påverka inte bara sådant som Ulla Andersson pekade på utan också relationer. Det får sociala konsekvenser när man behöver vända på varenda krona.

Men problemet är att Vänsterpartiet i sin praktiska politik samtidigt är konsekventa motståndare till jobb och företag – de jobb som minskar klyftor och skapar de resurser som det gemensamma behöver. Vänsterpartiet vill i varje givet läge göra det dyrare att arbeta.

Då blir det svårare att ta sig in på arbetsmarknaden för den som står utanför, och för den som funderar på att utbilda sig till barnmorska eller specialistsjuksköterska är signalen tydlig: Gör dig icke besvär, för då höjer vi din skatt så att du inte ens får hälften kvar av den löneökning du ansträngt dig för!

Både relativt och absolut blir det dyrare att jobba. Fick Vänstern som de ville skulle jobbskatteavdragen också väck, om jag förstått rätt. Utanförskapet skulle öka kraftigt. Skatteintäkterna skulle minska. Till slut skulle det med er politik bara bli nedskärningar kvar att fördela. Reformen blir omöjliga, och då vet vi vilka som drabbas, nämligen de mest utsatta.

Min fråga är: Hur kommer det sig att Vänsterpartiet, som ibland kallar sig ett arbetarparti, aldrig någonsin lägger fram ett enda förslag som gör det mer lönsamt att arbeta?

Anf. 76 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Vänsterpartiet har för avsikt att använda alla skatteintäkter på ett effektivt sätt. Det är därför vi tog bort subventionerna av arbetsgi-  
varavgifter för unga, som kostade 16 miljarder per år utan att någon vet om de ens skapat något jobb. Vi tycker att det är viktigare att säkerställa att till exempel sjuksköterskor får bättre löner och arbetsvillkor. Det är bland annat därför vi har sett till att det kommer 10 miljarder till välfärds-  
sektorn. Det tycker vi är ett bra sätt att använda skatteintäkterna på.

Jakob Forssmed lyfter ofta fram att det skulle vara problematiskt om vissa människor fick betala någon tia mer i skatt, men jag tror att dessa människor faktiskt tycker att det kan vara rätt rimligt. De har ju också barn i förskolan. De har också en mormor som behöver bättre äldreomsorg, och de kanske till och med har behov av sjukvård. De ser hur de anställda i dessa sektorer sliter och släpar och faktiskt inte har så bra löner och arbetsvillkor. Det är detta vi försöker rätta till.

Det är också därför vi, i stället för att underfinansiera budgetar, som ni systematiskt gjort under er tid i regeringsställning, faktiskt försöker se till att finansiera de reformer vi vill se. Det är sådant man har skatterna till. Då tycker vi att det är rimligt att de som tjänar bäst också bidrar mer än de gör i dag, för de har fått enorma skattelättnader under er tid.

Som vänsterpartist tycker jag inte heller att det är rimligt att man betalar olika skatt för lika inkomst. Jag vill inte straffa människor för att de har haft otur att bli sjuka eller arbetslösa. Men nu sitter vi i det här skattesystemet, och då försöker vi göra vad vi kan, till exempel att föreslå en progressiv förmögenhetsskatt eller att människor med höga inkomster ska bidra mer än de gör i dag. De pengar vi får in kan vi i stället lägga på vår gemensamma välfärd eller på att lyfta grupper som ni har lämnat efter er, Jakob Forssmed.

Anf. 77 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Tack, Ulla Andersson, för svaret, som jag tyckte var ganska klargörande! Det var inte så mycket om jobben, utan det var i stället

just att om ni får som ni vill ska skatten på jobb höjas. Då ska jobbskatteavdragen bort, och det kommer att leda till att utanförskapet ökar och att vi på sikt får mindre resurser att klara välfärden. Klarar vi inte jobben klarar vi inte välfärden i framtiden.

Men vänsterpolitiken är alltid beroende av starka korrektiv. De är förstås inte tillräckligt starka i den här regeringen, när nu skatterna på jobb och företag höjs med över 40 miljarder, varav 75 procent på jobb.

Bara konjunkturvinden och tidigare alliansreformer som inte avskaffas håller upp detta. Ska vi klara sammanhållningen och jobben går det inte att bedriva denna vänsterpolitik. Då krävs det starka korrektiv. Får ni bestämma blir det till slut bara nedskärningar kvar.

Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jakob Forssmed är orolig för sammanhållningen i samhället. Då utgår jag från att han inte tänker samarbeta med Moderaterna, som gör allt vad de kan för att öka de ekonomiska klyftorna, eller med Liberalerna och Centerpartiet, som gärna sänker ingångslöner med mera.

Det är också rätt talande att Jakob Forssmed säger att vi inte pratar om jobben. För mig är de som jobbar i äldreomsorgen, sjukvården, förskolan eller skolan oerhört centrala i det samhälle vi vill bygga. De gör en oerhört viktig jobbinsats. Jag tycker att de förtjänar både bättre löner och bättre arbetsvillkor.

Vi ökar också investeringar i infrastruktur och järnvägsunderhåll. Vi gör den största bostadssatsningen på 20 år. Det är sådant som Kristdemokraterna avvisar. Det är förslag som verkligen ger fler jobb och bygger det här landet starkare för framtiden. Det tycker jag är viktiga och bra investeringar, och sådant behöver Sverige mer av.

Anf. 79 MATS PERSSON (L):

Fru talman! Sverige är en liten, öppen ekonomi. Vi är ett land som är väldigt beroende av vad som händer i vår omvärld, i USA, i Europa och i Kina. Det betyder också att vår ekonomi är väldigt beroende av hur det går för andra länder och av hur ekonomin utvecklas i länder i vårt närområde. Då är det extra viktigt att ha ordning och reda i sina finanser och att hålla i skattebetalarnas pengar.

I det läget, där vi nu går in i en högkonjunktur, väljer Magdalena Andersson att satsa på ofinansierade bidragshöjningar. Det betyder att Sverige står dåligt rustat inför den dag då det börjar blåsa på de internationella marknaderna. Det betyder att Sverige har sämre möjligheter att värna välfärdens kärna – skolan, vården och omsorgen – när vi har nästa kris och nästa stora finanskris.

Fru talman! Det växer fram en ny arbetslöshet. Arbetslösheten i dag domineras nästan helt av dem som aldrig varit inne på arbetsmarknaden. Det växer fram ett långvarigt bidragsberoende – i många kommuner dessvärre ett långvarigt passivt bidragsberoende.

Tittar man på statistiken ser man att bara var tredje människa med låg utbildning har ett jobb i dag. Det gäller oavsett om man är född i Aleppo eller i Arboga. Om man har låg utbildning är det väldigt svårt att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden är helt enkelt inte anpassad efter personer med låga kvalifikationer eller personer som ännu inte har gått ut skolan.

Denna problematik blir extra tydlig i ljuset av den stora invandring Sverige har haft och det faktum att många nyanlända har väldigt låg utbildning. I det läget är regeringens jobbpolitik alarmerande. Den bör närmast beskrivas som ett fiasko. Av Stefan Löfvens vallöfte om 32 000 traineejobb blev det 200. Av löftet om 25 000 extratjänster är nu ambitionen en tiondel. På punkt efter punkt, område efter område, sänker regeringen ambitionerna för sin jobbpolitik. Man får konstatera att man inte når de mål man själv har satt upp. Inte ens regeringen själv tror på sitt mål om Europas lägsta arbetslöshet.

Detta är inte så konstigt. Den arbetsgivare som finns där ute – oavsett om det är ett företag, en kommun eller ett landsting – vill ju ha riktiga jobb. Man vill inte ha Magdalena Anderssons konstruerade hittepåjobb. Man vill kunna anställa folk med kompetens här och nu och kunna göra det till rätt kostnad – en rimlig kostnad som motsvarar de kvalifikationer en arbetsökande har.

Fru talman! Här blir den stora konflikten i svensk politik tydlig. Regeringen fortsätter med sin arbetsförmedlingspolitik och sina konstruerade jobb. Mot detta står Liberalernas inställning, att vi behöver fler enkla, riktiga jobb, och att det behöver ske genom att vi politiker tar ett steg framåt för att skapa fler vägar in för nyanlända och ungdomar. Vi har från Liberalernas sida föreslagit startjobb, med lägre ingångslön och lägre kostnader för den arbetsgivare som anställer ungdomar under 23 och nyanlända under de första åren i Sverige.

Att det här behovet finns beror på att vi under en lång tid i Sverige, medvetet eller omedvetet, har tagit bort de enkla jobben. Den som har en kort utbildning har i dag väldigt svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det blir inte minst tydligt om man tittar på den offentliga sektorn. Vårdbiträden har ersatts av undersköterskor, och barnskötare har ersatts av förskollärare. Det gör att vägen in till vården och vägen in till förskolan för den som vill jobba där blir allt längre och allt svårare. Det är ett politiskt ansvar att se till att vi får fler enkla jobb. Därför har vi från Liberalernas sida föreslagit fler vårdbiträden i vården och i omsorgen.

Fru talman! Samhället ska ha höga förväntningar på egenförsörjning. Det kan handla om att man som arbetsökande ska söka arbete utanför den kommun där man bor. Det kan handla om att kommunen vill ha en motprestation för att man ska få försörjningsstöd. Höga förväntningar handlar i grunden om samhällskontraktet och synen på det. Vi behöver ha både rättigheter och skyldigheter i fokus. Alla människor har ett ansvar att göra sitt yttersta för att försörja sig själva. Alla människor kan inte leva på bidrag, men alla kan bidra med något.

Inte minst i en tid av stor invandring är det väldigt viktigt att peka på samhällskontraktet. Samhället och statens insatser präglas av att vi har höga förväntningar på människor. Samhället ska ge hjälp till dem som behöver det genom snabbare och enklare vägar in. Men man har också ett eget ansvar och en skyldighet att göra sitt yttersta för att hitta ett jobb, lära sig språket och komma in i det svenska samhället.

Mot denna politik står en regering som vägrar se verkligheten som den är. Det är en regering som fokuserar på de nyanlända och då bara på de nyanlända med hög utbildning, de som oftast får jobb i alla fall, men helt negligerar dem som har låg utbildning och som har väldigt svårt att etablera sig.

Man kan titta på dem som var nyanlända i Sverige 2007. Bland dem med låg utbildning var det bara fyra av tio som sju år efter att de kom till Sverige hade ett arbete. Det är alarmerande siffror som visar på att vi behöver göra någonting här och nu om vi ska bryta det utanförskap och det bidragsberoende som växer fram.

Fru talman! Integration handlar också om rättsväsen och trygghet. Det som visas på tv varje kväll från Rosengård eller andra utsatta förorter – det är bilbränder och oro, och människor som bor i de här områdena känner en väldig otrygghet – är inte acceptabelt i vårt samhälle. Vi har nu ett läge där vi har färre poliser per 1 000 invånare än vi hade 2010, och regeringen har i dag på riksdagens bord lagt ett förslag som innebär en ytterst liten satsning på fler poliser. Det är väldigt alarmerande. Det innebär att människor inte känner trygghet. Det innebär att det på gator och torg skapas en känsla av att samhället inte finns där, att samhället inte ställer upp och att samhället inte kan garantera trygghet i människors vardagsmiljö. Det gör att samhällskontraktet försvagas. Det gör att tilliten till samhället blir svagare. Det gör att Sverige blir svagare.

Fru talman! Det handlar också om skolan. Ingenting är viktigare för Sveriges framtid än att alla barn kan lämna skolan med fullgoda resultat och att kunskapsskolan återigen sätts i fokus. Då blir det väldigt problematiskt för ett land om man är det land där skolk och stök är vanligast. När OECD gör mätningar om stök och sena ankomster i europeiska länder är Sverige det land som sticker ut. Det fungerar inte. Det är ingen som lär sig någonting i skolan om det inte är ordning och reda i skolan. Det är ingen som lär sig någonting om vi inte har bättre lärare och om inte de bästa studenterna väljer att bli lärare. Därför är naturligtvis högre lärarlöner en viktig prioritet för Liberalerna.

Men vi kan också konstatera att det finns väldigt stora skillnader i vårt land, att kommuner väljer att satsa olika mycket pengar på skolan. Skillnaden är faktiskt så stor att den kommun i Sverige som lägger mest per elev lägger dubbelt så mycket som den kommun som lägger minst. Det är fullkomligt oacceptabelt. Det betyder att nästa naturliga steg är att vi får ett statligt huvudmannaskap som kan säkerställa att min framtid inte beror på vilken skola jag har gått i. Min framtid kan då säkerställas av att alla människor har samma förutsättningar i livet.

Fru talman! Sverige ska vara ett land för de strävsamma. Sverige ska vara ett land där det lönar sig att utbilda sig och att ta ansvar på jobbet. Sverige ska vara ett land där företagsamhet och flit uppmuntras. Så är det inte i dag. För breda akademikeryrken lönar sig inte utbildning över huvud taget, vilket är helt orimligt. I det läget väljer Magdalena Andersson, trots att man går fram med ofinansierade bidragshöjningar, att med ett penndrag förvandla 150 000 svenskar till höginkomsttagare som inte ens får behålla hälften av den sista intjänade hundralappen. Det är barnmorskor, poliser och ingenjörer som nu blir höginkomsttagare i det socialdemokratiskt styrda Sverige. Är detta rättvist, Magdalena Andersson? Varför skickar du notan till vanligt folk för dina ofinansierade bidragshöjningar?

Fru talman! Integrationen är en av vår tids viktigaste frågor. Det handlar om hur vi bryter bidragsberoende och hur vi ser till att alla människor i vårt land känner delaktighet och att alla människor känner att morgonda-



gen blir bättre, att de har möjlighet att komma in i vårt samhälle, på arbetsmarknaden, på bostadsmarknaden och i gemenskaper. Det är det som skapar sammanhållning i vårt samhälle.

När regeringen skjuter integrationspolitiken på framtiden väljer Liberalerna en annan väg. Vi satsar på jobben. Vi satsar på skolan. Vi satsar på tryggheten. Och vi gör det för att vi är övertygade om att det är på det sättet vi bygger Sverige starkare, och det är på det sättet vi får ett liberalare Sverige.

(Applåder)

Anf. 80 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Fru talman! I regeringens budgetförslag tas tydliga steg för att stärka jämställdheten, för Sverige har äntligen en feministisk regering. Reformerna i den här budgeten minskar de ekonomiska skillnaderna mellan kvinnor och män. En jämställdhetsmyndighet ska inrättas. Och en nationell strategi med åtgärder för att motverka mäns våld mot kvinnor ska presenteras.

Liberalerna har historiskt haft ett starkt engagemang för jämställdhet. Det är bra att vi är flera som driver på för att skapa ett jämställt samhälle. Jag konstaterar med glädje att Liberalerna också vill ha en jämställdhetsmyndighet, till exempel. Men tyvärr verkar det ta stopp där. Liberalerna verkar inte vilja att politiken i övrigt ska försöka påverka ojämställda strukturer i samhället.

Regeringen presenterade nyligen ett förslag om att öka jämställdheten i börsbolagens styrelser. Både nuvarande regering och föregående regering, där Liberalerna ingick, har sagt att om marknaden inte själv kan lösa de strukturella problemen blir lösningen lagstiftning för att uppnå jämställdhet. Nu ser vi att marknaden inte löser det. Därför är det bra att regeringen nu presenterar förslaget om kvotering i bolagsstyrelser. Men Liberalerna verkar nöjt konstatera att marknaden själv är duktig på att lösa de strukturella problemen med ojämställdhet trots att siffrorna visar att det är långt kvar. Det är bara ett exempel på att Liberalerna inte vill erkänna underliggande strukturella problem som hinder för jämställdhet.

Jag skulle vilja fråga Mats Persson hur Liberalerna kommer att jobba för bättre jämställdhet i allmänhet och i styrelserummen i synnerhet. Det är något som ändå måste kunna förväntas av att parti som kallar sig feministiskt.

Anf. 81 MATS PERSSON (L) replik:

Fru talman! Tack för frågan! Det är en väldigt viktig fråga. Hur skapar vi ett samhälle där alla, både män och kvinnor, har samma förutsättningar i livet? Det är en av liberalismens viktigaste utgångspunkter och viktigaste frågor.

En viktig del av det handlar om att se till att vi har en skola som ger lika förutsättningar och att vi arbetar på alla fronter för att bryta diskriminering och de strukturer som alltför ofta gör sig påmind. Men det är precis som du säger. Vi är många som har velat att börsbolag och andra ska visa att de tar den här frågan på allvar. I den senaste statistiken ser man att det närmar sig 40 procent, det som regeringen vill uppnå. Då är man mycket nära att nå jämställda styrelser i börsbolagen. Att i det läget som regering gå fram med den här frågan uppfattar jag som väldigt mycket av en symbolhandling.

Det man som regering skulle kunna göra i stället är att fokusera på andra stora jämställdhetsproblem som vi har i vårt samhälle. Jag tänker på hedersförtryck, hedersproblematik och hedersvåld som tyvärr växer sig allt starkare i vårt samhälle, inte minst kopplat till den ökade invandringen till Sverige. Det är väldigt viktigt att samhället är glasklart och tydligt med att den typen av värderingar inte accepteras och att de organisationer och myndigheter som jobbar med hedersproblematiken får tillräckligt stöd för att arbeta med det.

I går presenterade Liberalerna en storsatsning på detta område, just för att vi vill lyfta upp den här problematiken. Frågan om jämställdhet handlar för mig om att se att det finns en orättvisa mellan män och kvinnor. Den finns på många nivåer i vårt samhälle. Men det gäller också att välja lösningar och förslag som leder till resultat. Förslaget om börsbolagen är symboliskt. Vi är redan i mål i den frågan. Varför inte fokusera på det som är ett större problem i dag? Hedersproblematiken är en sådan del. Där har vi vårt fokus.

Anf. 82 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Fru talman! Vi har ju fått höra en hel del konstigheter från Liberalerna den senaste tiden, där det märkligaste är att värderingarna verkar ha svängt och man plötsligt vill bjuda in Sverigedemokraterna – detta från ett parti som tidigare varit tydligt i sin kritik och där ett sådant samarbete har betraktats som otänkbart. Det är en oroväckande utveckling.

Samtidigt verkar de socialliberala delarna av partiet tyna bort. Det är svårt att se den socialliberala sidan i Liberalernas, eller dåvarande Folkpartiets, senaste budgetar. Det är små satsningar på välfärden men däremot tydliga borgerliga skattesänkningar.

Jag undrar därför, och säkert många med mig, vad som egentligen är Liberalernas fördelningspolitiska inriktning. Vill man ha ett samhälle där alla har förutsättningar att växa och utvecklas, precis som man skriver på sin egen hemsida, eller vill man fortsätta med ofinansierade skattesänkningar som gör det svårt att satsa i välfärden?

Anf. 83 MATS PERSSON (L) replik:

Fru talman! Det är anmärkningsvärt att en företrädare för Miljöpartiet – som ju sitter i den regering som just nu skär ned på LSS-lagstiftningen, vilket gör att barn inte får den hjälp de är i behov av – anklagar mig för att inte stå för välfärdspolitik. Vi föreslog ju i vår vårbudget en extra LSS-miljard för att säkerställa att de barn och ungdomar som i dag får mindre hjälp ska få hjälp. Det är för mig att stå upp för välfärdspolitik, men Janine Alm Ericson och hennes parti röstade nej till det.

Den stora utmaningen i vårt samhälle i dag är att vi har ett växande bidragsberoende, där skillnaden är mellan att ha ett jobb och att inte ha ett jobb. Detta vill vi lösa genom att se till att de som i dag är utanför kan få komma in, eftersom det är bättre att komma in med en lite lägre ingångslön än att leva på bidrag och vara sysslolös. Då får sju av tio det bättre med våra förslag än de har det i dag.

För mig handlar detta, om något, om socialliberal politik. Det handlar om att göra det bättre för dem som har det svårast.

(Applåder)

(forts.)

Kammaren beslutade kl. 16.01 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 18.00.

### Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 18.00.

### § 1 (forts.) Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

*Debatt med  
anledning av  
budgetpropositionens  
avlämnande*

Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Sveriges stora dolda tillgång, tilliten, måste vårdas. Den går inte att ta för given.

Varför är det ett viktigt tema i en budgetdebatt? Jo, för tilliten är det kanske viktigaste smörjmedel vi har i ekonomin, till och med viktigare än skattenivåer och regelbördor. Men nu finns det tecken på att en misstro växer sig starkare, en misstro mot den andre, mot varandra, underblåst av dem som vill polarisera, driva isär, sprida myter och desinformera. Det ska vi aldrig acceptera; det måste vi motverka med kraft.

Vi måste också se att misstro lättare får fäste när klyftor växer, när människor upplever att livschanser försämras för vissa trots att det går bra för Sverige som helhet. Bostadsbrist och frånvaro av jämlik vård tränger sig på, polisen genomgår vad som allt tydligare är en kris med utsatta förorter där de boende dag efter dag drabbas av kriminella gäng, trösklarna till jobb blir för många höga, närmast oöverstigligen, samtidigt som ekonomin som helhet går bra.

Misstron får lättare fäste när den sociala rörligheten inte riktigt finns där, när barn kan växa upp och aldrig se sina föräldrar gå till jobbet och när flyktningbarn hålls åtskilda från sina föräldrar. Bristen på framtidstro, bristen på tillit, hotar sammanhållningen i vårt samhälle.

Herr talman! Detta är lyckligtvis ingen naturlag. Det finns lösningar. Det finns värn mot misstron, men det är inte bara misstro som kan spridas.

Sociologen Brian Palmer konstaterade för några år sedan på ett seminarium som jag var med på att mod smittar på samma sätt som rädsla. Och jag vill tro att det också gäller tilliten i vårt samhälle. Men då får vi inte ge upp. Då måste vi se också dem som finns i konjunktursolens skugga. Då måste vi värna de gemenskaper där tilliten kan växa, i relationer, i familjen, i föreningslivet och i det civila samhället. Men för att bygga denna tillit måste vi också orka göra de reformer som krävs för en jämlik vård för alla och för att bryta och låsa upp den arbetsmarknad som är alltmer stängd för allt större grupper.

Herr talman! När man läser budgetpropositionen måste man fråga sig om regeringen lite grann gett upp, gett upp om jobben, gett upp om polisen, gett upp om vården, gett upp om offentliga finanser – liksom släppt det

mentalt. Hur kan man annars vara så nöjd som man är, samtidigt som jobbtrösklarna i Sverigehuset vuxit sig högre, vattentrycket i välfärdskranarna sjunker lite grann och kylan sprider sig?

Regeringen har inte svaret på jobbutmaningen, och vi ser att en allt större andel av de arbetslösa befinner sig i en utsatt ställning på arbetsmarknaden. De får inte en chans att komma in och känna den stolthet det innebär att försörja sig själv och få bli en del av den arbetsgemenskap som är så härlig, att få känna sig behövd, efterfrågad, att få vara med i surret kring kaffeautomaten och prata om hur dåligt kaffet smakar.

Det tog år innan regeringen ens ville ta orden enkla jobb i sin mun. Nu har man svängt i frågan om begreppet, men det är lika ekande tomt som tidigare i reformfabriken.

När det gäller arbetsmarknadens tilltagande tudelning är regeringen tyvärr tom, trött och utan trovärdighet. Och målet om Europas lägsta arbetslöshet försvinner som en hägring i fjärran. Vad gör det med tilliten?

Regeringen borde vrida på alla tänkbara jobbkranar, ta intryck, om inte av oss så från IMF och Finanspolitiska rådet, och göra något åt problemen med höga trösklar in, höga ingångslöner och höga krav som slår ut jobb och stänger ute personer med lägre kvalifikationer.

Vi behöver en fortsatt RUT-utbyggnad. Vi behöver introduktionsanställningar utan krångel, stämplat och myndighetsgodkännande – en enkel anställningsform.

Vi behöver en förenklad arbetsmarknadspolitik med färre men bättre åtgärder. Vi behöver sänkt skatt på arbete, inte höjd. Och det goda tillfället att göra långsiktiga reformer, när hjulen snurrar, tycker jag inte riktigt att regeringen tar. Det innebär förlorade år för Sverige när det gäller nödvändiga reformer. Men regeringen monterar också ned jobbreformer som finns, och då sviker man de mest utsatta.

Herr talman! Finansministern anklagar ett annat parti för att ha en flexibel inställning till sina vallöften. Det skulle man möjligen också kunna säga om Socialdemokraterna som gick till val på att inga vanliga löntagare skulle få höjd inkomstskatt, men med denna budget får fler vanliga löntagare betala hälften eller mer av den sist intjänade hundralappen. Ytterligare löntagare får betala statlig inkomstskatt, bland annat många poliser, barnmorskor, lärare och ingenjörer. Då är Vänsterpartiet ute och raljerar över att vad man kallar borgare är upprörda över att någon får betala någon hundralapp mer i månaden i skatt. Det är inte riktigt det som det handlar om, utan det handlar om vilka signaler vi sänder ut till dem som utbildar sig, vill ta det där chefsjobbet i äldreomsorgen eller vill utbilda sig vidare till specialistsjuksköterska. Vad säger vi till dem när de får behålla hälften eller mindre av en eventuell inkomstökning? Nu blir det något lite mindre lönsamt. Och är du äldre, ansträng dig inte för mycket för att vara kvar på arbetsmarknaden eller byta karriär, för då kommer vi med den särskilda löneskatten som gör det dyrare för arbetsgivare att anställa en äldre än tidigare.

Det här är ytterligare ett exempel på en dålig politik för jobben: över 40 miljarder i höjda skatter på ett par år, det mesta på jobb och företag.

Jag tycker också att man kan diskutera regeringens prioriteringar att bygga ut det offentliga åtagandet med nya myndigheter, kostnadsdrivande reformer som fria entréer eller gratis mediciner också till direktörsbarn.

Samtidigt höjer man skatterna på ett sätt som gör att många experter, remissinstanser och ekonomer ifrågasätter om pengarna kommer in och i så fall i vilken omfattning – detta samtidigt som vi ser en tilltagande oro över om det offentliga klarar sina grundläggande uppgifter. Vad gör det med tilliten?

Mitt i högkonjunktorens Sverige sjunker förtroendet för svensk ekonomi, också för hushållens egna ekonomier, enligt den barometer som KI tagit fram. Det riskerar förstås att få återverkningar också i den reala ekonomin.

Nu krävs rejäla reformer för jobben, för en tillgänglig och jämlik vård, för en bättre personalsituation i vården, för valfrihet och värdighet i äldreomsorgen, och det krävs rejäla resurstillskott och bättre styrning av Polisen. Trygghet ska inte vara en lyxvara, för om det blir så, vad gör det med tilliten?

Herr talman! Jag besökte förra veckan Flir, en av norra Storstockholms största arbetsgivare, världsledande inom värmekameror. Jag frågade om de hade något särskilt budskap till oss politiker att ta med oss. Jag ska väl erkänna att jag trodde att de hade någon fråga kring skatter, regelverk eller liknande, och det tror jag säkert att de har – det har många företagare i Sverige i dag. Men vi fick med oss ett tydligt budskap: Vi är oroliga för hur inställningen till invandrare förändrats och hur vi pratar negativt om invandring. För företag som vårt, som jobbar till 99 procent på export, är influenserna som kommer på det sättet helt nödvändiga, för polariseringen och det hårdnade klimatet har också ett näringspolitiskt pris.

Herr talman! Vi behöver ett samhälle som håller ihop, inte ett som hamras ihop med tvång av staten. Det är inte så att mer tillit kan kommanderas fram, utan den växer. Men den växer när myndigheter behandlar alla lika och välfärden finns där den dag jag behöver den.

Nu ska jag faktiskt berömma något som regeringen gör i budgetpropositionen. Jag välkomnar de åtgärder som man vidtar mot skatteflykt. Man satsar ytterligare på detta. Jag tror att det är mycket viktigt för att bidra till att stärka tilliten till att alla behandlas lika.

Men det är också uppenbart att även med den typen av åtgärder och ett omfattande regelverk, många lagar och styrdokument måste det som är rätt också vara skrivet i våra hjärtan, om uttrycket tillåts.

Tilliten grundläggs när vi får känna kärlek och får bli sedda och respekterade i gemenskap med andra. Det gäller i civilsamhällets gemenskaper, i familj och i vänkrets. Därför ska familjen och civilsamhället stödjas och inte styras och ställas med.

Om tilliten är ett samhälles stora dolda tillgång också för ekonomin finns det skäl för regeringen att fundera på hur denna tillgång förvaltas. Man gör uttåg på uttåg och kallar sedan folkets upplevelse av tillståndet i landet för surrealistiskt.

Tyvärr tycker jag att budgeten innebär ett förlorat år. Jag är rädd att tilliten skadas av nuvarande politik.  
(Applåder)

I detta anförande instämde Andreas Carlson, Annika Eclund och Lars-Axel Nordell (alla KD).

Anf. 85 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tänkte att det kan vara en fin stund för Kristdemokraterna när de nu är i majoritet här i kammarsalen att förlänga budgetdebatten lite.

Jag är glad över att Kristdemokraternas Jakob Forssmed tar upp det hårdare debattklimatet. Jag hoppas att det innebär att även Kristdemokraterna nu kommer att tona ned sin hårda ton i flyktingpolitiken som tyvärr har varit rådande ett tag.

Jag är också glad över att Jakob Forssmed tar upp frågan om tillit i samhället. Det är något som är väldigt väsentligt i hela samhällsbygget. Jag utgår då också från att Kristdemokraterna kommer att ställa sig bakom de 10 miljarderna till vård, skola och omsorg, vilket är ett väldigt viktigt verktyg för att skapa tillit.

Jag utgår också från att de ställer sig bakom satsningarna på höjt underhållsstöd, förbättrad deltidsstämpling och att förbättra ekonomin för dem som är sjuka. Det känns bra att det finns ett brett stöd för de reformerna.

Jag tänkte börja med lite faktaupplysning om detta med löner. Medellönen för en polis är 27 600 kronor och medianlönen är 25 000 kronor. Oron för att polisen skulle tjäna 38 000 kronor tror jag nog är lite överdriven.

Det finns självklart en del av poliserna som kommer att få en löneökning och kommer upp i 38 000 kronor i månaden. Jag tror att de i så fall kommer att klara av 20 kronor mer i skatt.

Jag tänkte så klart komma över till skatterna. Jobbskatteavdraget är en reform som Kristdemokraterna och den tidigare regeringen verkligen har lyft fram som den viktigaste jobbreformen av alla. Det är också en reform som inte är så välfinansierad, om man säger så.

Enligt den förra regeringens egna siffror var den självfinansierad enbart till 30 procent. Då undrar jag helt enkelt över effektiviteten i Kristdemokraternas jobbpolitik.

Anf. 86 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det var många frågor på en gång. Först vill jag tacka Ulla Andersson för att hon förlänger denna fina stund som jag har här i kammaren.

Vi kristdemokrater är väldigt angelägna om resurser till välfärden. Vi tror att det bästa sättet att skapa resurser till välfärden är en fungerande och bra jobbpolitik. Tyvärr är Vänsterpartiets politik inte inriktad på jobbpolitik utan på att fördela resurser som kommer av en väl fungerande jobbpolitik.

Jag lyssnade på finansminister Magdalena Andersson i *Agenda* i söndags. Då fick hon frågan: Kommer det nu fler statsbidrag utöver de 10 miljarderna till kommunerna? Hennes svar var då: Man måste komma ihåg att det helt avgörande är hur jobben utvecklas, hur sysselsättningen ser ut i kommunsektorn och hur skattekraften utvecklas.

Vi har sett att under Alliansens tid vid makten stärktes resurserna till vården, skolan och omsorgen ute i kommunerna. Vi kommer att fortsätta att kämpa för att det kommer att bli fallet. Vi har ingenting emot att skjuta till mer pengar också i budgeterna. Men vi har en spärr mot att höja skatterna hur mycket som helst.

Ulla Andersson säger att vi inte behöver oro oss över att någon polis skulle tjäna så mycket. Det kanske är poliser som fungerar på: Ska de ta det där extra övertidspasset? Ska de jobba den där helgen? Ska de ge sig ut på gatorna? Då kanske det är en fråga. Ska de betala över 50 procent av den extra inkomsten i skatt? Det tycker Ulla Andersson är rimligt. Jag tycker i varje fall att det är rimligt att diskutera om det är den vägen vi ska gå i Sverige.

Ska nu Sverige konkurrera med högkvalificerade arbeten måste vi vara varsamma med utbildningspremien. Det ska löna sig att vidareutbilda sig och att ta de viktiga jobben i exempel äldreomsorgen som chefer. Det är en fråga att ställa sig.

Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Äldreomsorgens chefer är finansierade med skattemedel, och det är även poliserna. Därför är det väldigt viktigt att man inte för en ensidig skattesänkarpolitik. Under er tid vid makten sjönk resurserna per capita till vård, skola och omsorg. Det var ett historiskt trendbrott. Vi fick även färre anställda per capita i välfärden och stora budgetunderskott.

Så till min fråga om välfungerande jobbpolitik, som Jakob Forssmed gärna talar om. Jobbskatteavdraget är den stora jobbpolitiken som den borgerliga regeringen hade. Om den enbart är självfinansierad till 30 procent måste ni väl ändå säga att det är en ineffektiv jobbpolitik. Det var alltså 70 procent av medlen som inte gick till det de var avsedda för.

Det har jag inte hört Jakob Forssmed över huvud taget kommentera. Det är ändå era egna siffror. Den borgerliga regeringen var väldigt bra på ineffektiv politik och en politik som ökar de ekonomiska klyftorna.

Anf. 88 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag förstår att det är en lite udda tanke för Vänsterpartiet. Vi tycker att det är bra när människor får behålla lite mer av det de tjänar ihop på sitt arbete. Därför tycker vi att jobbskatteavdrag är bra. Människor får behålla lite mer av den lön som de jobbar ihop på sitt jobb.

Det har också positiva jobbeffekter. Det gör att fler kan gå från utanförskap till arbete. Det visar utvärderingen av jobbskatteavdraget. Ulla Andersson själv står i kammaren år efter år och lägger fram budgetar som innehåller jobbskatteavdrag. De innehåller detta förhatliga som Ulla Andersson säger bara tär på det svenska samhället. Ulla Andersson vet att om man skulle avskaffa detta så skulle man också försämra för jobben, och tiotusentals fler skulle finnas i utanförskap.

För att vara lite korrekt ökade resurserna till skola, vård och omsorg med mer än 100 miljarder i fasta priser under Alliansens tid vid makten. Det hoppas vi att de ska kunna göra igen så småningom.

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

## § 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in:  
prot. 2016/17:1 för torsdagen den 15 september från civilutskottet och  
prot. 2016/17:1 för torsdagen den 15 september från socialförsäkringsutskottet.

## § 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

### *Interpellation 2015/16:776*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:776 EU-kommissionens förslag om förenklingar av momsdirektivet  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

### *Interpellation 2015/16:777*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:777 Återinförande av förmögenhetsskatt  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd



Till riksdagen

Interpellation 2015/16:778 Ränsteavdragen  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

*Interpellation 2015/16:779*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:779 Den turkiska arméns angrepp i Syrien  
av Jabar Amin (MP)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är resa.

Stockholm den 14 september 2016

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Enligt uppdrag

*Håkan Åkesson*

Expeditionschef

*Interpellation 2015/16:781*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:781 Förföljelse av kvinnor i Sudan  
av Amineh Kakabaveh (V)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 oktober 2016.

Skälet till dröjsmålet är resa.

Stockholm den 14 september 2016

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Enligt uppdrag

*Håkan Åkesson*

Expeditionschef

*Interpellation 2015/16:782*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:782 Lån till bidragshöjningar  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september  
2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade enga-  
gemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

*Interpellation 2015/16:783*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:783 Uppräkning av brytpunkt för statlig in-  
komstskatt  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september  
2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade enga-  
gemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

*Interpellation 2015/16:784*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:784 Jobbskatteavdragets effekter  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september  
2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade enga-  
gemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:785 Uteblivna skattesänkningar för pensionärer av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

*Interpellation 2015/16:786*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:786 Kilometerskatt

av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 29 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 15 september 2016

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

*Magnus Bengtson*

Departementsråd

*Interpellation 2015/16:787*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:787 Temporära bygglov för modulbostäder

av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 19 september 2016

Näringsdepartementet

Peter Eriksson (MP)

Enligt uppdrag

*Christina Nyström*

Ämnesråd

*Interpellation 2015/16:788*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:788 Andrahandsuthyrning  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 19 september 2016

Näringsdepartementet

Peter Eriksson (MP)

Enligt uppdrag

*Christina Nyström*

Ämnesråd

*Interpellation 2015/16:789*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:789 Bostadsbyggnadsstatistik  
av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 september 2016.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 19 september 2016

Näringsdepartementet

Peter Eriksson (MP)

Enligt uppdrag

*Christina Nyström*

Ämnesråd

*Interpellation 2015/16:792*

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:792 Effekter av polisens omorganisation i  
Norrlands inland

av Saila Quicklund (M)

Interpellationen kommer inte hinna besvaras inom tidsfristen.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade  
arrangemang.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 september 2016.

Stockholm den 15 september 2016

Justitiepartementet

*Anders Ygeman*

**§ 4 Anmälan om granskningsrapport**

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in  
från Riksrevisionen och överlämnats till kulturutskottet:

RiR 2016:18 Teracom och marknäten – mediepolitik, monopol och kris-  
beredskap

## § 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Prot. 2016/17:5  
20 september  
-----

Följande dokument hänvisades till utskott:

EU-dokument

KOM(2016) 379 till konstitutionsutskottet

KOM(2016) 381 till utbildningsutskottet

KOM(2016) 465 till socialförsäkringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 10 november*.

## § 6 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande

2016/17:MJU3 Alkylatbensin för vinterbruk

Socialförsäkringsutskottets betänkande

2016/17:SfU5 Rättelse i utlänningslagen

## § 7 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2016/17:2 Höständringsbudget för 2016

2016/17:5 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux

2016/17:6 Kompletteringar till EU:s förordning om europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser

EU-dokument

KOM(2016) 597 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 2015/1017 vad gäller förlängningen av löptiden för Europeiska fonden för strategiska investeringar liksom införandet av tekniska förstärkningar av den fonden och Europeiska centrumet för investeringsrådgivning

## § 8 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

*den 16 september*

### **2016/17:4 Skattenivåer och arbete**

av *Maria Malmer Stenergard (M)*

till finansminister *Magdalena Andersson (S)*

Prot. 2016/17:5  
20 september  
-----

den 19 september

**2016/17:5 Den politiska situationen i Vitryssland**  
av *Christian Holm Barenfeld* (M)  
till utrikesminister Margot Wallström (S)

### § 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 16 september

**2016/17:11 Auktioneringen av 700-megahertzbandet**

av *Anders Åkesson* (C)  
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

**2016/17:12 Sveriges Arktisstrategi**

av *Karin Enström* (M)  
till utrikesminister Margot Wallström (S)

**2016/17:13 Eget företagande**

av *Annika Qarlsson* (C)  
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

**2016/17:14 Utrikesministerns uttalande om USA:s säkerhetspolitiska betydelse**

av *Hans Wallmark* (M)  
till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 19 september

**2016/17:15 Postservicen**

av *Per Åsling* (C)  
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

**2016/17:16 Cykelstrategin**

av *Solveig Zander* (C)  
till statsrådet Anna Johansson (S)

### § 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 16 september

**2015/16:1535 Postnord**

av *Betty Malmberg* (M)  
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

**2015/16:1559 Antal uppklarade brott**

av *Boriana Åberg* (M)  
till statsrådet Anders Ygeman (S)

**2015/16:1573 Ökat antal fall av tbc**  
av *Saila Quicklund* (M)  
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

Prot. 2016/17:5  
20 september  
-----

*den 19 september*

**2015/16:1572 Framtiden för Riksutställningar**

av *Cecilia Magnusson* (M)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

**2015/16:1576 Pilotverksamheten med nationell stödtelefon**

av *Björn Söder* (SD)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 18.18.

Sammanträdet leddes  
av talmannen från dess början till och med § 1 anf. 57 (delvis),  
av tredje vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 16.01 och  
av talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

*/Olof Pilo*

# Innehållsförteckning

## § 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens

<b>avlämnande .....</b>	<b>1</b>
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	1
Anf. 2 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	4
Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik .....	5
Anf. 4 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	5
Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik .....	6
Anf. 6 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik .....	6
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik .....	6
Anf. 8 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik .....	7
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik .....	7
Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	7
Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	8
Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	8
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	9
Anf. 14 MATS PERSSON (L) replik.....	9
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	10
Anf. 16 MATS PERSSON (L) replik.....	10
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	10
Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik .....	10
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	11
Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik .....	12
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	12
Anf. 22 ULF KRISTERSSON (M) .....	12
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	15
Anf. 24 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	15
Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	16
Anf. 26 ULF KRISTERSSON (M) replik .....	16
Anf. 27 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik .....	17
Anf. 28 ULF KRISTERSSON (M) replik .....	17
Anf. 29 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik .....	17
Anf. 30 ULF KRISTERSSON (M) replik .....	18
Anf. 31 JANINE ALM ERICSON (MP) replik .....	18
Anf. 32 ULF KRISTERSSON (M) replik .....	19
Anf. 33 JANINE ALM ERICSON (MP) replik .....	19



Anf. 34	ULF KRISTERSSON (M) replik	20
Anf. 35	ULLA ANDERSSON (V) replik	20
Anf. 36	ULF KRISTERSSON (M) replik	21
Anf. 37	ULLA ANDERSSON (V) replik	21
Anf. 38	ULF KRISTERSSON (M) replik	22
Anf. 39	OSCAR SJÖSTEDT (SD)	22
Anf. 40	ULLA ANDERSSON (V) replik	24
Anf. 41	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	25
Anf. 42	ULLA ANDERSSON (V) replik	26
Anf. 43	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	26
Anf. 44	JANINE ALM ERICSON (MP)	26
Anf. 45	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	28
Anf. 46	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	28
Anf. 47	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	29
Anf. 48	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	29
Anf. 49	MATS PERSSON (L) replik	29
Anf. 50	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	29
Anf. 51	MATS PERSSON (L) replik	30
Anf. 52	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	30
Anf. 53	JAKOB FORSSMED (KD) replik	31
Anf. 54	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	31
Anf. 55	JAKOB FORSSMED (KD) replik	32
Anf. 56	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	32
Anf. 57	EMIL KÄLLSTRÖM (C)	32
Anf. 58	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	35
Anf. 59	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	35
Anf. 60	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	36
Anf. 61	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	36
Anf. 62	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	37
Anf. 63	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	37
Anf. 64	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	38
Anf. 65	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	38
Anf. 66	ULLA ANDERSSON (V) replik	38
Anf. 67	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	39
Anf. 68	ULLA ANDERSSON (V) replik	39
Anf. 69	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	40
Anf. 70	ULLA ANDERSSON (V)	40
Anf. 71	MATS PERSSON (L) replik	43
Anf. 72	ULLA ANDERSSON (V) replik	43
Anf. 73	MATS PERSSON (L) replik	44
Anf. 74	ULLA ANDERSSON (V) replik	44
Anf. 75	JAKOB FORSSMED (KD) replik	44
Anf. 76	ULLA ANDERSSON (V) replik	45
Anf. 77	JAKOB FORSSMED (KD) replik	45
Anf. 78	ULLA ANDERSSON (V) replik	46
Anf. 79	MATS PERSSON (L)	46
Anf. 80	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	49
Anf. 81	MATS PERSSON (L) replik	49
Anf. 82	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	50
Anf. 83	MATS PERSSON (L) replik	50
(forts.)		50

<b>Ajournering</b> .....	<b>51</b>
<b>Återupptagna förhandlingar</b> .....	<b>51</b>
<b>§ 1 (forts.) Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande</b> .....	<b>51</b>
Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD) .....	51
Anf. 85 ULLA ANDERSSON (V) replik .....	54
Anf. 86 JAKOB FORSSMED (KD) replik .....	54
Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik .....	55
Anf. 88 JAKOB FORSSMED (KD) replik .....	55
<b>§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning</b> .....	<b>56</b>
<b>§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer</b> .....	<b>56</b>
<b>§ 4 Anmälan om granskningsrapport</b> .....	<b>60</b>
<b>§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott</b> .....	<b>61</b>
<b>§ 6 Ärenden för bordläggning</b> .....	<b>61</b>
<b>§ 7 Bordläggning</b> .....	<b>61</b>
<b>§ 8 Anmälan om interpellationer</b> .....	<b>61</b>
<b>§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar</b> .....	<b>62</b>
<b>§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor</b> .....	<b>62</b>
<b>§ 11 Kammaren åtskildes kl. 18.18.</b> .....	<b>63</b>